

OKTOBER 2021

ISSN 1855-7511

SREDICA

Glasiło Občine Središče ob Dravi

Številka 2
Letn. XIV

Intervju: Dušan Šavora

110 let Dravskega Sokola Središče ob Dravi

Iskrene čestitke ob dnevu reformacije

SREDICA je glasilo
Občine Središče ob Dravi.

ODGOVORNA UREDNICA
Jana Čavničar

POMOČNIK UREDNICE
Samo Žerjav

UREDNIŠKI ODBOR
Lucija Pocrnja, Špela
Štajnko, Stanko Zebec

JEZIKOVNI PREGLED
Tina Zdravce

**FOTOGRAFIJA NA
NASLOVNICI**
Arhiv Pokrajinskega muzeja
Ptuj – Ormož

**CELOSTNA GRAFIČNA
PODOBA**
Jana Čavničar

IZVEDBA, PRELOM IN TISK
Kreativna PiKA, d. o. o.

NAKLADA
850 izvodov

NASLOV
Uredniški odbor Sredica
Občina Središče ob Dravi
Trg talcev 4
2277 Središče ob Dravi

ELEKTRONSKA POŠTA
urednistvo.sredica@gmail.com

ISSN 1855-7511

OKTOBER 2021

Uredniški odbor

»Historia magistra vitae est« (Zgodovina je učiteljica življenja)

Včasih je treba pogledati nazaj, če hočeš videti naprej. Ta na prvi pogled nelogična trditev je zelo uporabna v vsakdanjem življenju ter tudi na ostalih področjih, saj se lahko iz tega veliko naučimo. V tokratnem glasilu smo se prav tako ozrli nazaj, v čase ustanovitve Dravskega Sokola. V času, ko boste prejeli tole glasilo na dom, bo 22. 10. ravno preteklo 110 let od njegove ustanovitve. Ime sokolskega društva nosi še danes tudi naša osrednja kulturna dvorana Sokolana, katere otvoritev prav tako sega v oktober, vendar 15 let pozneje od nastanka središkega sokolskega društva. V počastitev velikega jubileja zato uvrščamo sliko Sokolane na naslovnico, in sicer v podobi, kakor je izgledala na razglednici iz leta 1928, torej dve leti po njeni otvoritvi. V naši občini imamo zelo bogato tradicijo in kulturo, znanja rokodelstva in precejšnjo paleto raznih običajev, ki vam jih prinašamo tudi v tej številki in za katere z veseljem ugotavljamo, da se uspešno prenašajo na mlade. Poznavanje stare tradicije namreč ni namenjeno samo širjenju obzorja, marsikaj lahko še vedno praktično uporabimo ali pa ugotovimo, da je »po starem« mogoče še bolje. Prav tako se oziramo nazaj k naravi in skušamo vzpostaviti zavedanje, da smo ljudje minljivi in da bomo preko narave nazadnje uničili sami sebe. Naj vam bo članek krajinske arhitekture, kako se pripravijo

površine na jesen in zimo, nasvet k boljšemu ravnanju in v vednost, da ima tudi narava interes po življenju in neuničenju, kar bi morali spoštovati. Prispevki so tokrat zelo raznobarni. Za nami je pestro poletno in zgodnjejesensko dogajanje, kar se kaže v zanimivih zgodbah posameznikov in društev, ki nam jih je v zadnjem letu in pol zaradi specifičnih razmer nekoliko primanjkovalo. Kot ste lahko opazili, smo pri izdaji glasila še vedno nekoliko izven naših stalnih tirnic, vendar upamo, da v bodoče več temu ne bo tako.

Tokrat smo razširili tudi razvedrilni kotiček in za vas pripravili dva nagradna sudokuja, ki vam prav tako lahko prineseta nagradi. Izzivamo vas, da poskusite rešiti obe logični uganki in tako razmigate svoje sive celice, kot bi dejal slavni belgijski detektiv Hercule Poirot.

Charlie Chaplin je nekoč dejal: »Ko sem se začel resnično imeti rad, sem spoznal, da lahko slabe misli prinesejo bolezen.« V prihajajočih mesecih vam želimo vsega po malem, poskrbite zase in za svoje zdravje, ki je v tem času še bolj izpostavljeno, spremljajte, kar se vam ponuja med dogodki ali športom, in to z veseljem izkoristite. Želimo vam obilo bralnih užitkov ter spokojne in čudovite mesece, ki so pred nami. V tem letu se srečamo še enkrat – tik pred čarobnim božičem. Vse lepo do takrat.

OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA

Izdaji 1. in 2. letošnje številke glasila Sredica sta se zaradi okoliščin zamaknili na kasnejši mesec, kot je sicer predvideno. Zadnja letošnja številka bo izšla v rednem terminu, in sicer pred božičem.

Splošne informacije glede prispevkov

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo), rešitve križank in nagradnih vprašanj pošljete na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na: urednistvo.sredica@gmail.com, lahko pa jih oddate v sprejemni pisarni Občine Središče ob Dravi. Uredniški odbor si pridržuje pravico do izbire prispevkov, ki bodo objavljeni v glasilu, ter do spremembe naslovov in krajsanja prispevkov, skladno s prostorskimi možnostmi in uredniško politiko.

Prihodnja številka bo izšla tik pred božično-novoletnimi prazniki. Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko glasila je 5. december 2021.

Glasilo Sredica izhaja 4-krat letno in ga prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v Občini Središče ob Dravi. Občinsko glasilo raznaša Pošta Slovenije. Glasilo je na voljo tudi v prostorih Občine Središče ob Dravi ter v elektronski obliki na internetni strani: <http://www.sredisce-ob-dravi.si>. Izdajatelj: Občina Središče ob Dravi.

Cepljenje proti covid-19

Občina Središče ob Dravi se trenutno nahaja na 2. mestu z najvišjim deležem cepljenih oseb, starih nad 12 let, v Podravski regiji. Z enim odmerkom je cepljenih 57,4 % občanov, z obema odmerkoma pa 52,7 %.

Cepilni center ZD Ormož izvaja cepljenje v prostorih ambulate družinske medicine v Središču ob Dravi (Zdravstvena postaja Središče, Slovenska c. 44, 2277 Središče ob Dravi) **vsak petek med 8. in 11. uro.**

Cepljenje se izvaja skladno z navodili Ministrstva za zdravje.

Izbirate lahko med cepivom Pfizer (za osebe, stare nad 12 let) in cepivom AstraZeneca (za osebe, stare nad 18 let).

S cepljenjem boste zaščiteni pred okužbo covid-19 oziroma boste zmanjšali njeno intenzivnost ob morebitni okužbi. S tem dejanjem zaščitite sebe, kakor tudi druge, in s tem preprečite, da bi se okužba širila.

Za spremembe ali nove informacije o cepljenju so obvestila objavljena na spletni strani Zdravstvenega doma Ormož.

Karolina Putarek

Gradnja vodovoda na ormoškem območju poteka po načrtih

S položitvijo prvih metrov duktilnih cevi na Seniku, na meji med občinama Ormož in Sveti Tomaž, in sicer na vodovodnem odseku Hajndl–Kostanj (Sveti Tomaž), je Komunalno podjetje Ormož 2. junija 2021 začelo z gradnjo vodovoda v okviru projekta **Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 2014–2020 (ormoško območje)**. Gre za obsežen projekt treh občin (Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž), ki je bil zastavljen leta 2014 in prinaša izgradnjo ustrezne infrastrukture za kakovostno oskrbo s pitno vodo in izboljšavo hidravličnega stanja sistema.

Investicija zajema:

- 1 nov vodohran (Kostanj),
- 3 rekonstrukcije starih vodohranov (Hum, Vičanci, Hajndl),
- 2 območji hidroforških postaj (Hum in Vičanci),
- 1 rekonstrukcijo prečrpalnice (Pušenci) in
- 25.955 m posodobitve cevovodov brez všteti prevezav (Ormož–Hum–Vodraci; Godeninci–

Vodraci; VH Hajndl–Vičanci–VH Kostanj–Velika Nedelja–Podgorci, del Hajndl–Koračice, del Hajndl–Ormož).

Na območju Občine Središče ob Dravi gradnja vodovoda v letu 2022

Projekt je izredno pomemben tudi za Občino Središče ob Dravi, potrjuje **župan Jurij Borko**, ki pojasni: »Za Občino Središče ob Dravi je pomemben vod Hajndl–Ormož, saj se ta veja vodovoda potem navezuje na vod Ormož–Hum, preko katerega se potem v naši občini oskrbuje z vodo dve naselji, in sicer Šalovci in Godeninci (vod Hajndl–Ormož–Hum–Šalovci–Godeninci). Drugi pomemben vod je nova povezava Vodraci–Vitan, ki sicer ni v naši občini, pomenila pa bo povezavo in možno dobavo tako iz smeri Hum–Šalovci–Godeninci kot iz smeri Vitan–Vodraci–Godeninci (krožni tok).«

Občina Središče ob Dravi se v projekt vključuje s 4 odstotki stroška, kar pomeni 320.591,05 evrov. Na območju Občine Središče ob Dravi se bo gradnja vodovoda začela v letu 2022 in je odvisna od napredovanja del na območju ormoške občine in tudi od vremena.

Trenutno gradnja teče po načrtih, istočasno potekajo dela na dveh gradbiščih. Do konca septembra je bilo izvedenih za 1.523.127 evrov (z DDV) od 7.749.430,50 evrov del, kar pomeni 19,65 odstotkov del. Izvedenega je bilo 5,5 km cevovoda Hajndl–Kostanj; 600 m cevovoda Ormož–Hum, skupaj 2,3 km cevovoda Hajndl–Ormož (eden v dolžini 800 m in

dela na vodohranu Vičanci, na prečrpališču Vičanci, na vodohranu Kostanj in prečrpališču na Humu.

Kvalitetnejše oskrbe z vodo bo deležnih krepko čez petnajst tisoč prebivalcev

Kot je povedal skrbnik projekta mag. Roman Rozman, višji svetovalec za razvojne projekte, gospodarske javne službe, prostor in varstvo okolja na Občini Ormož, je v vseh treh občinah 6.338 priključkov. Novih priključkov bo 14. Vseh prebivalcev, ki bodo deležni kvalitetnejše oskrbe pa je 15.604.

Celotna vrednost investicije znaša 8.428.040,34 evrov z DDV, od tega so si občine iz Kohezijskega sklada uspele pridobiti 48 %, kar pomeni 4.062.150,91 evrov in iz državnega proračuna 9 % ali 716.850,16 evrov. Razliko bodo prispevale občine (Ormož 33 % oz. 2.817.123,24 evrov; Središče ob Dravi 4 % oz. 320.591,05 evrov in Sveti Tomaž 6 %, kar pomeni 511.324,97 evrov).

Izvajalec gradbenih del (Komunalno podjetje Ormož, d. o. o., v sodelovanju s Cestnim podjetjem Ptuj, d. d.) bo gradnjo opravil za 7.677.171,76 evrov z DDV. Storitve inženiringa po pogodbenih določilih FIDIC in nadzornika po Gradbenem zakonu pri izvajanju projekta »Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 4. sklop – Ormoško območje« bo podjetje PROPLUS opravilo za 82.228,00 evrov z DDV.

Izvedba ukrepov obveščanja javnosti v okviru projekta »Oskrba s pitno vodo v porečju Drave – 4. sklop – Ormoško območje«, ki jih bo izvajala Kabelska televizija Ormož, pa bo vredna 23.655,80 evrov z DDV.

Gradnja bo predvidoma trajala do konca leta 2022, primopredaja opravljenega dela bo aprila 2023. Projekt bo tako zaključen maja 2023.

Nevenka Korpič, Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož

110 let Dravskega Sokola Središče ob Dravi (1911–2021)

Sokolstvo je skupni naziv za telovadna gibanja, ki so se po letu 1862 razvijala v vseh slovanskih deželah Avstro-Ogrske kot odziv na delovanje nemških telovadnih organizacij, kot simbol narodne zavesti ter obrambe proti germanizaciji. Nosilec gibanja je bilo liberalno usmerjeno meščanstvo, ki je v času Avstro-Ogrske, še posebej na Štajerskem, poudarjalo ideje in načela sokolstva. Ljudje so sprejemali gibanje kot borca za narodne pravice, telovadbo pa kot obliko zbiranja za »krepitev« telesa in kot zdrav način življenja.

Sokolski društvi sta delovali tudi v Ormožu in Središču ob Dravi. TD Sokol Ormož je bilo ustanovljeno 21. 4. 1912. Že leta 1911 pa je bil v Središču ustanovljen Dravski Sokol, ki je imel v času delovanja veliko vlogo pri oblikovanju narodne zavesti Središčanov in je vplival na pestro zgodovino kulture, telesne kulture in športa na tem območju.

Telovadno društvo Dravski Sokol Središče ob Dravi

V Središču ob Dravi je 8. avgusta leta 1911 celjska sokolska župa priredila župni zlet in skupni telovadni nastop celjskih in varaždinskih Sokolov. Ob tej priložnosti je češki zdravnik dr. Karol Chloupek, ki se je udeležil središkega župnega zleta, domačim rodoljubom dal pobudo za ustanovitev središkega

Člani središkega Sokola (leta 1911)

Načelnik središkega Sokola Srečko Jambrovič v 30. letih 20. stoletja

Sokola. Dr. Karol Chloupek se je leta 1901 zaposlil v Ljutomeru kot zdravnik in velja za ustanovitelja in dolgoletnega starosta Murskega Sokola v Ljutomeru. Ta zlet je bil povod, da so v Središču 22. oktobra leta 1911 ustanovili telovadni odsek, leta 1912 pa sokolsko društvo z imenom Dravski Sokol. 22. oktober 1911 velja za začetek delovanja središkega sokolskega društva. Ob ustanovitvi je društvo štelo 45 članov. Na

ustanovnem občnem zboru, ki je potekal v gostilni Zidarič, je bil za starosta soglasno izvoljen Srečko Dogša. Sokole je vodil vse do prve svetovne vojne. Podstarosta društva je postal Martin Rakuša, prvi načelnik je bil Franjo Kočevar. Tajniške posle je opravljal Ljudevit Muzek, blagajniške zadeve je najprej urejal Stanko Grivec, v letu 1913 pa jih je prevzela Lojzka Kocmut. Poleg njih so bili v prvi odbor izvoljeni še Stanislav Dogša, Matija Ivanuša, Ivan in Anton Kolarič, Josip Šinko, Jakob Klemenčič, Rupert in Julij Borko, Matej Veselko, Jakob Zadavec in Josip Žnidarič. Vaditeljski zbor, ki je štel 6 vadiateljev, sta vodila Franjo Kočevar in Matija Veselko. Pri društvu so ustanovili tudi stavbni odsek, saj so si zadali nalogo, da si bodo zgradili svoj sokolski dom.

Kljub težkemu finančnemu položaju in ob organizacijskih težavah, saj člani niso imeli na voljo primerne telovadnice in potrebnega telovadnega orodja, je bilo delo društva zelo razgibano. Prve telovadne vaje so vadili pod vodstvom Franja Kočevarja v skednjih in Antona Kolariča kar v konjskem hlevu – žrebčarni. Prvič so se člani društva predstavili občinstvu s telovadnim nastopom 25. avgusta 1912. leta. Leta 1913 je društvo štelo 46 članov, in sicer 10 telovadcev, 10 telovadk, 2 naraščajnika in 24 osnovnošolskih otrok, vseh članov v sokolskem kroju pa je bilo 32. V tem letu so Sokoli pripravili 3 predavanja in 11 telovadnih nastopov. Zadnjič pred prvo svetovno vojno so nastopili na zletu mariborske sokolske župe v Rušah 29. junija 1914.

Po teritorialni razdelitvi je bil središki Sokol najprej priključen celjski sokolski župi, ustanovljeni 30. oktobra 1910. leta. Konec leta 1913 je bil priključen novoustanovljeni mariborski sokolski župi v mariborsko okrožje, po letu 1914 pa je spadal pod ptujsko okrožje.

Prva svetovna vojna je prekinila delovanje Sokola in v sokolskih vrstah zapustila praznino ter odpor do aktivnega dela. Tudi med prebivalci ni bilo zanimanja do aktivnega dela. Mnogi člani so bili kot politično sumljivi zasledovani in preganjani, starosta središkega Sokola Srečka Dogša pa so orožniki odgnali v ječo v Gradec, kjer je tudi umrl. V zaporu se je med vojno znašel tudi kapelnik sokolske godbe Franjo Serajnik. Stanko Dogša in mnogi drugi telovadci, člani Sokola, pa so padli v prvi svetovni vojni na raznih bojiščih.

Ponovni, povojni zagon Sokola je bil težavnejši kot njegova ustanovitev. Izgubili so nekaj najboljših članov in telovadcev. Razmere so se kljub težkemu gospodarskemu stanju postopno izboljševale in postopoma je prišlo do ponovnega oživljanja Sokola. To se je kazalo v organizaciji in aktivnostih v naslednjih letih. Zavedali so se, da je za napredek društva potrebna vzgoja, ki ne bi temeljila samo na telovadbi, temveč tudi na splošni izobrazbi v sokolskem duhu. Prizadevali so si pridobiti več strokovnega kadra. Starosta društva je postal Franjo Kočevar. Društvo je vodil 13 let, in sicer med leti 1919 in 1932. Leta 1932

ga je zamenjal Anton Tkalec, zadnja leta pred okupacijo pa je društvo vodil Jože Čulek. Vaditeljski zbor je po prvi svetovni vojni najprej vodil Anton Kolarič, pri delu pa mu je pomagal Matija Ivanuša. Od leta 1922 do leta 1930 je telovadce vodil učitelj Srečko Vittori, za njim pa med leti 1930 in 1932 Jože Veselko. Med leti 1932 in 1941 je vaditeljski zbor vodil dober telovadec Srečko Jambrovič. Prva načelnica in vadiateljica ženskih odsekov pred prvo svetovno vojno je bila Olga Serajnik, za katero je po vojni načelniške posle prevzela Anica Tavčar. Sledile so Anica Kočevar, Rozinka Jurjaševič, Marija Horvat, Ela Marčec, od leta 1934 pa je bila načelnica Sokolic Marica Vajda.

Že pred vojno je društvo želelo lasten sokolski dom. Z gradnjo so začeli poleti leta 1921, ko so postavili njegove temelje. Rezultat prostovoljnega dela stavbnega odseka Dravskega Sokola je bila otvoritev Sokolane 10. oktobra 1926. leta ob slovesnosti 4. zleta ptujskega sokolskega okrožja. Dograditev in slovesno odprtje doma je pomenilo izpolnitev njihovih dolgoletnih želja in vrhunec društvenih aktivnosti. Sokolski dom je obsegal dvorano, gledališki oder, sobo za društvene seje, knjižnico in telovadnico. Veliko zaslugo pri gradnji doma je imel dolgoletni načelnik središke hranilnice Maks Robič.

Za sprejem v članstvo Sokola so veljala posebna pravila. Prosilec za sprejem v članstvo Sokolov je moral biti star najmanj 18 let. Ob sprejemu je dal pristopno izjavo, ki je vsebovala življenjepis in navedbo morebitnega članstva v kakšnem drugem društvu. Kandidat za sprejem pa je moral dajati jamstvo o svojem moralnem življenju v javnem in zasebnem življenju ter svoji narodni zavesti in neoporečni naravnosti. Odbor Sokola je po šestmesečni poskusni dobi sprejel kandidata v društvo. Novo sprejeti član je dobil društveno izkaznico in uradni sokolski znak, mesečno pa je moral vsak član plačevati članarino.

Vaditeljski zbor srediških Sokolov 1926. leta; Na fotografiji z leve: Rudolf Jurjaševič, načelnik vadiateljskega zbora Srečko Vittori, Zinka Ivanuša, Marija Pajek, Rudolf Veselko in Adolf Kosi

Članstvo Sokola se je delilo na več skupin. Sestavljali so ga otroci, naraščajniki/naraščajnice in člani/članice. Člani Sokola so nosili posebna oblačila. Imeli so slavnostne in telovadne kroje. Slavnostni kroj so sestavljali: sivkasto rjav suknjič surkoka (v 19. stoletju suknjič navadno sive barve, ki se zapenja z vrvicami, kot znamenje pripadnosti ilirizmu, slovanstvu), enake hlače, rdeča srajca ter klobuk (čikoš) s sokolskim peresom. Klobuke je pozneje zamenjala nizka okrogla čepica. Telovadni kroj je bil sestavljen iz bele majice z rdečim robom, dolgih temno modrih hlač ter modro-belega pasu. Ženske (članice in naraščajnice) so nosile temno modra plasirana krila, bele bluzice z rdečo vrvico namesto gumbov ter bele kratke nogavice in črne čevlje. Na glavi so imele rdeče rute. Slavnostni kroj naraščajnikov so sestavljale peščeno rjave hlače do kolen ter rdeča srajca. V telovadnici so nosili bele telovadne hlače iz domačega platna.

Prvi javni nastopi in zleti središkega Sokola so bili rezultat načrtnega in rednega dela. Društvo je pripravilo več zletov ptujskega sokolskega okrožja, med drugim tudi zlet mariborske sokolske župe leta 1921. Na njem je vaje izvajalo 246 članov, 370 vojakov oz. skupaj 616 udeležencev. Z zletom ptujskega okrožja in z razvitjem društvenega prapora 14. junija 1936. leta je društvo svečano proslavilo 25. obletnico obstoja. Spominska traka sta na prapor pripela kumica Dragica Zadravec in starosta varaždinskega Sokola, narodni poslanec Stjepan Novakovič. Leta 1938 je društvo razvilo naraščajski prapor, ki ga je izvezla Otilija Jambrovič.

Leta 1929 je bil središki Sokol z zakonom ustanovljen kot državna ustanova z imenom Sokol Kraljevine Jugoslavije. V društvu je postala redna telovadba z leti vsestranska in množična. Ob orodni telovadbi so sredi 30. let 20. stoletja člani igrali odbojko, ukvarjati so se začeli tudi s tekom.

V okviru društva je bil najaktivnejši kulturno-prosvetni odsek. Takoj po prvi svetovni vojni je začel prirejati kulturne in zabavne prireditve, strokovna predavanja,

Proslava ob dvajsetletnici središkega Sokola (19. junij 1932); Proste vaje Sokolic

vsakoletne telovadne akademije, izlete, pustovanja in zlete. Ob Miklavžu je za sokolske otroke pripravil obdarovanja. Odsek je najprej vrsto let vodil zdravnik dr. Josip Tavčar, pri delu pa mu je pomagal Ivan Najžar. Nato je njegovo vodenje prevzel Jože Čulek in zadnja leta pred drugo svetovno vojno še šolski upravitelj Srečko Vittori.

Pod okriljem prosvetnega odseka je delovala tudi strokovna knjižnica, ki jo je uredil in vrsto let vodil Miroslav Venigerholc. Zelo aktiven je bil tudi dramski odsek, ki je letno pod vodstvom režiserja Srečka Vittorija pripravil več predavanj. Stoto obletnico Tyrševega rojstva je dramski odsek obeležil 6. marca 1932. leta z igro Manice Komanove Krst Jugovičev. Zelo velik odziv pri središkem občinstvu so imele predstave Naša kri, Pri Hrastovih, Krivoprisežnik in Jurčičev Deseti brat, ki so ga uprizorili na prostem na Gradišču leta 1938. Pri posameznih predstavah je sodeloval sokolski orkester pod vodstvom Srečka Vittorija.

Za lepo slovensko pesem je v Središču od Dravi poskrbel sokolski pevski zbor pod vodstvom starosta središkega Sokola Jožeka Čuleka in je štel več kot 60 članov. Vsako pomlad okrog velike noči je zvestim poslušalcem pripravil samostojen koncert, na katerem so igrali narodne pesmi.

Jože Čulek, zadnji starosta srediških Sokolov v 30. letih 20. stoletja

Vse telovadne nastope, zlete in akademije je s koračnicami spremljala sokolska godba, ki je med letoma 1911 in 1941 delovala v okviru Dravskega Sokola Središče. Začetki središke godbe segajo v leto 1886, ko se je na pobudo takratnega nadučitelja Pavla Ungerja, takratnega dirigenta, ter trškega odbora zbralo devet glasbenikov. Večina godbenikov je bila šolanih, saj so se šolali na takratnih avstrijskih vojaških glasbenih šolah. Ključna člana takratne godbe sta bila brata Matjaž in Franc Kocjan iz Godenincev. Zaradi Ungerjeve bolezni je godbo v letu 1904 prevzel Matjaž Kocjan, toda orkester ni dolgo obstajal. Zaradi nesoglasij med bratoma Matjažem in Francem je godba razpadla. Matjaž je bil pristaš starih avstrijskih kompozicij, Franc pa je hotel času primerne slovenske in slovanske skladbe. Želel je godbo pomladiti ter jo

izpopolniti z instrumenti. Brata sta se razšla ter poskušala ustanoviti vsak svoj orkester. Matjažu je to delno uspelo, medtem ko Francu zaradi finančnih težav ni. Z odhodom Franca je godbo zapustil tudi njegov 17-letni sin Martin, kasnejši uspešni, dolgoletni kapelnik središke godbe.

S koračnicami je godba spremljala sokolske nastope, zlete in akademije. Leta 1908 je vodenje godbe prevzel Franc Serajnik, ki je bil doma iz Št. Ilja na Koroškem. Bil je zelo sposoben učitelj in pedagog na središki šoli. Izvrstno je igral na gosli (violino), saj je bil »pravi veščak« na tem instrumentu. Iz razpadlih godb je znal pritegniti glasbenike in ponovno ustanoviti središko godbo ter jo voditi do konca prve svetovne vojne, ko se je z bojišča vrnil Martin Kocjan. Martin Kocjan je leta 1913 služil vojsko pri glasbeni kompaniji v Celju. Po izbruhu prve svetovne vojne so ga poslali na italijansko bojišče v zaledje, kot glasbenika – Feldpostamt 304. Po srečni vrnitvi je kot velik strokovnjak takoj prevzel središko godbo. Poleg tega se je ukvarjal z manjšo kmetijo, ker je moral preživljati družino. V zakonu se mu je rodila hči Tinica. Prav Martin je s svojim znanjem, ki si ga je nabral pri glasbeni kompaniji v Celju, po prvi svetovni vojni spet uspešno zbral »stare« glasbenike in godba je spet delovala v polnem zagonu. Postopoma so pritegnili še mlajše glasbenike iz takratnih avstrijskih in pozneje jugoslovanskih glasbenih šol. Po letu 1930 je sokolska godba dosegla svoj višek. Na tekmovanjih jugoslovanskih godb na vsesokolskem zletu v Sarajevu leta 1932 je središka sokolska godba dosegla drugo mesto. Njihov komentar je bil, da »prvi niso mogli biti, ker je bilo to mesto rezervirano za gostitelja oz. za kraljevo vojaško godbo.« Sokolska godba je vsako leto središkemu občinstvu pripravila samostojna koncerta, in sicer na velikonočni ponedeljek in martinovo nedeljo. Franc Krnjak v zborniku ob 110-letnici središke godbe navaja, da so bili pri središki godbi »glavni nosilci Kocjani: Martin kapelnik, brat Jakob basist, Jakobovi sinovi: Rudek trobentač, Karl tenorist, Srečko krilničar in še danes Martinov prapranečak baritonist Bojan Turk. Pri godbi so sodelovali še Alojz Čavničar, brata Matjašek in Gustek z Grab, Ivan Kolarič, po domače Semberov Vanč, prav tako z Grab, Ivan Borko, po domače Ftičar iz Obreža, Srečko Horvat, Robinov Fela iz Središča, Alfonz Podgorelec, Gustek Dovečar, oba z Grab, Vanček Lovrec iz Središča, Martinek Rakuša iz Obreža, Franc Panič – organist iz Šalovcev, Lojzek Kocjan iz Središča in še Kocjan iz današnje Prečne »vulice«, pa zopet Alojz Kocjan iz Grab, Ivan Zorjan iz Šalovcev, Jakob Jurkovič iz Šalovcev, Ivan Rakovec iz Obreža, Franc Petek, Karl Šavora –Črni, Rudek Kanič iz Središča, Sutnjak iz Gor. Mihaljevca, mesar Tonek Horvat, Mirko Kosi z Brega, Franc Ploh iz Središča in verjetno še kdo ...«

Med drugo svetovno vojno so instrumenti za nekaj časa utihnili. Okupator je to godbo poznal in jo za svoje potrebe tudi uporabil.

Leta 1911 je bil v okviru Sokola ustanovljen tamburaški orkester, ki je največ nastopal na društvenih prireditvah in s svojimi nastopi razveseljeval člane društva. Vrsto let ga je vodil Andrej Marčec, člani orkestra pa so bili Rudolf Jurjaševič, Srečko Jambrovič, Franci Kosi, Jože Golob, Edvard Pajek, Rudek Rakuša ter Karel, Srečko in Rudolf Kocjan.

Tamburaški zbor središkega Sokola v 20. letih 20. stoletja

Zadnja leta pred izbruhom druge svetovne vojne so središki Sokoli dobivali vedno bolj narodno obrambni značaj. Zato so leta 1938 na novo ustanovili tudi strelski odsek, ki ga je vodil Edvard Pajek in je štel 30 članov. V letu 1940 je bil bilo v društvo včlanjenih 262 članov, od tega je bilo 126 članov, 56 članic, 18 naraščajnikov, 10 naraščajnic in 52 otrok.

Ob začetku druge svetovne vojne je bilo prekinjeno bogato kulturno-prosvetno delo srediških Sokolov. Središki Sokol je bil ukinjen 22. aprila 1941. leta. Premoženje društva je bilo zaplenjeno v korist nemškega okupatorja, vsi vidnejši člani središkega Sokola pa zaprti po naprej pripravljenih seznamih ter nato izgnani v Srbijo, na Hrvaško in v Bosno. Po vojni društva niso obnovili. Nekateri člani Sokola so se v 50. letih 20. stoletja vključili v novo ustanovljeno Telovadno društvo Partizan Središče ob Dravi.

Sklepne misli

Sokolska ideologija je spodbujala narodno in kulturno zavest. Pomembne vrednote so bile disciplina, zdrav duh v zdravem telesu ter poštenost do sebe in drugih. Šport, tovarštvo in narodno buditeljstvo so bile pomembne vrednote sokolskega gibanja. Sokolska društva so gradila sokolske domove – Sokolane, v katerih so se Sokoli zbirali ter organizirali različne prireditve. Na prostem so pripravljali telovadne nastope in se udeleževali sokolskih zletov.

Na ormoškem območju sta bili v začetku prejšnjega stoletja ustanovljeni sokolski društvi v Ormožu in Središču ob Dravi, ki sta v svoje vrste privabljali veliko članov. Načelniki društva so bili številni ugledni Središčani. Pripadniki središkega Sokola so bili aktivni na številnih področjih, saj so v okviru društva delovali

tamburaši, godba na pihala, dramska sekcija, knjižnica, gradbeni odsek, telovadni odseki, organizirali so kuharske tečaje, se udeleževali številnih zletov in različnih prireditev. Znotraj društva so delovali tudi naraščajniki, za katere so skrbeli vaditeljski zbori. Posebej so bili ponosni na svoj društveni dom Sokolano, ki so ga zgradili leta 1926. Po drugi vojni je delovanje središkega Sokola zamrlo, v začetku 50. let pa je bilo kot naslednik Dravskega Sokola ustanovljeno TVD Partizan Središče ob Dravi, ki uspešno deluje še danes.

Foto: Arhiv Pokrajinskega muzeja Ptuj – Ormož

LITERATURA

Gerlovič, D., 2014. Sokolska zveza Slovenije danes. V: 150 let sokolstva v Sloveniji (1863–2013). Zbornik referatov in razprav, št. 2/2014; Državni zbor RS, 2014, str. 49–54.

Kolar, N., 2010. Središče ob Dravi skozi čas. Publikacija ob razstavi. Središče ob Dravi: Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož.

Korpič, N., 2016. 130 let Godbe na pihala Središče ob Dravi. Publikacija ob razstavi. Središče ob Dravi: Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož.

Korpič, N., 2011. Dravski sokol Središča ob Dravi 1911–2011. Publikacija ob razstavi. Središče ob Dravi: Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož.

Kresnik, Z., 2004. Skupaj zmoremo več. Publikacija ob razstavi. Ormož: Pokrajinski muzej Ptuj.

Krnjak, F., 2010. Središka godba. V: Središka kronika 1910–2010. Središče ob Dravi, str. 602.

Krnjak, F., 1996. Da Capolo ali - simile. Ob 110-letnici središke godbe 1886–1996. Središče ob Dravi: Prosvedno društvo Središče ob Dravi, sekcija godba na pihala.

Kukovec, R., 2003. Sokolsko društvo Ormož. Monografija – ob 90. obletnici društva 1912–2002. Ormož. Uredil in založil: Dušan Gerlovič.

Pavlin, T., 2014. Nekaj dejstev iz zgodovine sokolstva. V: 150 let sokolstva v Sloveniji (1863–2013). Zbornik referatov in razprav, št. 2/2014; Državni zbor RS, 2014, str. 15–19.

Ratizojnik, A., 1998. Telovadno društvo Sokol v Ljutomeru 1903–1941. V: Kronika; Zveza zgodovinskih društev Slovenije, sekcija za krajevno zgodovino. Ljubljana, 1998, str. 119–128.

Stepišnik, D., 1968. Oris zgodovine telesne kulture na Slovenskem. DZS.

Stepišnik, D., 1974. Telovadba na Slovenskem. DZS.

VIRI IZ MEDMREŽJA

Športna unija Slovenije. Dostopno na: www.sportna-unija.si/index.php/predst... [2. 9. 2021].

Surka. Dostopno na: Fran/SSKJ [5. 9. 2021].

ARHIVSKO IN SLIKOVNO GRADIVO

Arhiv Dravskega Sokola in Telovadnega društva Partizan Središče ob Dravi, 1911–2021. Hrani TVD Partizan, Središče ob Dravi.

FRIZERSKI STUDIO
Moni

HVALA ZA VAŠE ZAUPANJE, SE PRIPOROČAMO!

kemøn
STUDIJA DLA FOLIA

- žensko, moško in otroško striženje,
- barvanje las in pramenov,
- fen-frizure in svečane pričeske,
- trajne in vodne ondulacije,
- kvalitetne storitve z lasno kozmetiko Kemon.

041-880-174
02/7190124

Monika Kocuvan s.p.
Šolska ul.21, 2277 Središče ob Dravi
@ friz.studio.moni@gmail.com
www.frizerski-studio-moni.si

FRIZERSKI SALON
SANDRA

Aleksandra Žerjav s.p.
Partizanska ul. 2a
2277 Središče ob Dravi

DELOVNI ČAS

pon. - pet.	8:00 - 19:00
sob.	7:00 - 12:00
ned. in prazniki	zaprto

BARVANJE PRAMENI

TRANJE SVEČANE FRIZURE

STRIŽENJE
moško, žensko, otroško

Naročila sprejemamo na tel.št.
041 873 311

LA BIOSMETIQUE®
PARIS

Vesna Kitthiya, krajinska arhitektka

Kako pripravimo svoje površine okrog hiše na jesen in zimo

IZ DELA OBČINE

Mnoge študije dokazujejo večje ugodje in občutke sreče, kadar nas obdaja bujno zelenje, pomirja nas prisotnost velikih starih dreves in temne, zvezdne noči. Razveselimo se pogledov na ježe, veverice, srne. Z zanimanjem pogledamo kačo, kuščarja ali lisico. Serotonin naraste ob oglašanju ptičjega petja in drugih zvokov narave, kot so brenčanje žuželk, regljanje žab, piš toplega vetra, hoja z bosimi nogami po rosi in prodnikih. Nasprotno so moteči zvoki prometa, kosilnic, nenehnega brnenja naprav nekje v ozadju, čeprav smo se na to že tako navadili, da je marsikomu strašno ob prisotnosti tišine. V človeško dušo je zapisana potreba po stiku z živimi bitji, nenazadnje si svojo zgodnjo odpornost pridobimo ravno v stiku z zemljo, blatom ... česar pozneje ne moremo več nadoknaditi.

Kot krajinska arhitektka se ukvarjam s sonaravnim ozelenjevanjem parcel, dvorišč, zelenih površin. To pomeni, da izbiram rešitve, ki omogočajo sobivanje z drugimi živalskimi in rastlinskimi vrstami. Opažam, da smo v zadnjih 15, 20 letih izrazito oklestili okolico svojih bivališč pa tudi mestnih javnih površin. Kar pomeni, naredili smo okoli sebe skoraj sterilne vrtove in parcele, ki so v glavnem dolgočasni. Edini učinek teh novodobnih rešitev je enostavno vzdrževanje in popolno obvladovanje narave. Če so nekoč še rasla večja drevesa ob hiši, če smo nekoč imeli še zanimive zasaditve, je danes tega znatno manj. Ste opazili, da je tudi zelenjavnih vrtov nekam malo in da je mnogo letih ob prometnih cestah? Morda ste opazili ali pa tudi ne, da smo s pretiranim čiščenjem zarasti, listja in pogosto košnjo s svojih vrtov pregnali kresničke in murne, zato so junijski večeri precej pusti. No, saj si jih umetno osvetljujemo in ozvočujemo, čeprav na škodo nočnih metuljev in netopirjev – pomembnih opraševalcev in plenilcev komarjev.

Ne porežimo vsake koprive, bršljana, osata, regrata ali robide. Številni ogroženi opraševalci so življenjsko odvisni od tega, kar človek pojmuje kot »odpad« ali plevel.

Sonaravno urejanje okolice je v tujini v velikem vzponu, in sicer tako na zasebnih kot javnih površinah. Ni dvoma, da bo to z zamikom prišlo tudi k nam. Na Švedskem že od konca 90. let v vse novejših soseskah z visokim standardom bivanja načrtno vpeljujejo zelene površine z bogatimi biotopi. Kjer je možno, jih ohranijo in kjer jih ni, jih vzpostavijo. Izgleda res odlično. To so raziskovanj polni svetovi, ki človeka kar posrkajo vase. Podobno je v drugih razvitih evropskih državah ... narava se vrača pred hišni prag in ljudje so vpeti v projekte »Citizen Science«. Visoka trava, koprive, mrtva debela ... vse to je pri ozaveščenih prebivalcih vpeto v dele vrtov, kar seveda ne pomeni, da je vse kar prepuščeno samemu sebi. Ostane tam, vendar z zmernim in minimalnim poseganjem.

Seveda mi ne moremo posnemati skandinavskih resav

Pustimo listje na vrtu in v kakšnem kotu kup vej za živali, ki v tem najdejo zimsko zatočišče.

v kontinentalni Evropi, kakor tudi ne škotskega višavja in japonskih javorjevih gozdov, ker pri nas ni podobnih podnebnih in geografskih razmer. Naše zime in poletja so povsem drugačna. Zmoremo pa poustvariti vrt, kjer uspevajo domače vrste, tako divje kot sadne. Te navsezadnje pomembno prispevajo k ohranjanju biotske pestrosti in k boljši mikroklimi. S tem se bomo boljše pripravili na naslednje temperaturne in vremenske ekstreme, hkrati pa na svoji parceli omogočili preživetje številnim opraševalcem, ježem, pticam, krastačam, žabam in ogroženim žuželkam.

Za začetek lahko k boljšemu sobivanju in ugodnejši mikroklimi prispevamo z zmanjšanjem košenj trave okoli hiše ter z minimalnim tlakovanjem. Deževnica namreč mora odtekat v tla, jih napajati, ne da steče na sosednje parcele ali v kanalizacijski sistem. Če je trava vsaj nekaj cm visoka in vsebuje raznolike rastlinske vrste, je temperatura za nekaj stopinj nižja kakor na angleški travici ali tlakovanem dvorišču. S preprostim termometrom lahko sami izmerimo razlike.

Manjkrat bomo morali vklopiti klimo, kar se pozna na računu za elektriko.

Glede drevesnih in grmovnih vrst je smiselno saditi avtohtone, torej domače vrste: gaber, bukev, rdeči bor, skorš, glog, javor maklen, jerebiko, brezo, bezeg, brin, resje itd. in le kot spremljajočo zasaditev kakšen okrasni poudarek. Prav tako je smiselno saditi sadne vrste, ki so cepljene na sejance ali srednje podlage. Izogibamo se hitro rastočih invazivnih drevesnih vrst in trajnic, kot so nehibridne pavlonije, budleje, razne trave in bambusi. Kar se nam trenutno zdi lepo in moderno, bo čez 15 let velika problematika za okolje. Svoj trenutni navdih bomo plačevali z dragimi, tudi zdravju škodljivimi postopki odstranjevanja in sanacije načetih objektov. Razumljivo sicer, da tako daleč vnaprej nihče ne načrtuje svojih dejanj, ampak to JE pomembno! Urejanje okolice je delo za prihodnost in ima resne pozitivne ali negativne vplive.

Sadimo v skladu z vedenjem, kako veliko bo odraslo drevo in kakšna rastišča ustrezajo določeni vrsti. Pionirske in invazivne vrste so zelo prilagodljive in poraščajo tudi gradbiščna nasutja z malo zemlje, medtem ko so ostale vrste bolj izbirične.

Bršljanove meje

Za konec še nekaj čisto preprostega: ohranimo staro dreve, grmovnice s plodovi, tudi mrtev in trhel les, kjer nikogar ne ogroža, saj je to še vedno pomemben habitat za številne organizme, ki brez tega ne morejo preživeti. Pustimo listje na vrtu in v kakšnem kotu kup vej za živali, ki v tem najdejo zimsko zatočišče. Ne porežimo vsake koprive, bršljana, osata, regrata ali robide. Številni ogroženi opraševalci so življenjsko

odvisni od tega, kar človek smatra kot 'odpad' ali plevel. Vedno lahko izberemo, ali bomo mi tisti, ki bodo nekaj ohranili, ali tisti, ki bodo nekaj uničili. Na to, kar delamo na svoji parceli, imamo vpliv samo mi. Naj ne bo z negativnimi učinki.

Lea Rajh, vodja mladine PGD Središče ob Dravi

Gasilska mladina PGD Središče ob Dravi

Epidemija v lanskem letu je zaznamovala tudi delovanje gasilske mladine v PGD Središče ob Dravi. Obetaven začetek minulega leta in dodelan plan aktivnosti nista dala slutiti, da bomo morali precejšen del načrtanih dejavnosti izpustiti ali jih prestaviti na kasnejši čas. Delovanje gasilske mladine, ki v največji meri zahteva fizičen stik, je bilo tako rekoč postavljeno na rob.

Spomladi letošnjega leta smo spet začeli migati, najprej sicer z »vajami« preko Zooma, z namenom, da se ponovno najdemo in začutimo. S pričetkom počitnic pa so oživele tudi naše redne tedenske vaje. V letu 2021 bi morali organizirati naš, že jubilejni, deseti tabor, vendar je bil zaradi lanskoletnega izpusta letošnji deveti po vrsti.

Kljub določenim omejitvam nismo želeli že drugič zapored opustiti organizacije že tradicionalnega dogodka in da bi ga kar se da varno izpeljali, smo taborjenje skrajšali na eno noč in omejili število udeležencev. Tako je pri domačem gasilskem domu v petek, 20. 8., in soboto, 21. 8. 2021, taborilo 23 otrok iz središke občine, med katerimi (še) niso vsi gasilci. V dnevu in pol se je zvrstilo veliko različnih delavnic, ki jih je pripravilo okrog 20 mentorjev, ki so med drugim pripravljali še obroke za vse udeležence, skrbeli za varnost in preostalo organizacijo. Za otroke smo pripravili spoznavne in gasilsko-športne igre, pet različnih operativnih delavnic, filmski večer, poskuse in eksperimente, gasilski poligon Fire Combat, streljanje z »airsoft« puškami in še več.

2. Srečanje mladine Podravske regije in tekmovanje gasilskih dvojic

V preteklih letih so naše ambicije glede organizacije tabora postajale vedno večje. Kljub temu da smo morali v letošnjem letu želje po daljšem in bolj množičnem taboru opustiti, smo bili z izkupičkom dvodnevne dogajanja zelo zadovoljni. Če povzamem, bi lahko rekla, da je bil tabor kratek, a kvaliteten. Nasmejani otroški obrazi in želje, da se drugo leto ponovno vrnejo v šotore pri gasilskem domu, poplačajo ves trud, čas in energijo, ki jo članice in člani, predvsem pa mentorji mladine, prostovoljno vlagamo v razvoj našega gasilskega podmladka.

Na tem mestu bi se rada še enkrat iskreno zahvalila vsem sponzorjem in donatorjem, kakor tudi posameznikom, ki so nam materialno in finančno pomagali pri izvedbi tabora. Hvala tudi mentorjem,

Skupinska slika

Taborni ogenj

operativnim gasilcem in ostalim članom za vse ure, preživete v gasilskem domu, da bi bilo otrokom kar se da lepo.

Preden se je gasilska mladina dodobra vrnila v šolske klopi, smo ugodno epidemiološko sliko izkoristili še za udeležbo na 2. regijskem srečanju mladine Podravske regije in tekmovanju gasilskih dvojic, ki se je odvijalo 4. septembra 2021 v Moškanjcih. Na gasilskem poligonu so se preizkusile štiri naše dvojice, tri mladinske in ena pionirska, samo dogajanje pa so spremljala še napihljiva igrala, zip line in zabavne športne igre. Plan dela do konca leta ostaja zaradi nepredvidljivih okoliščin za gasilsko mladino bolj skromen, a ostajamo pozitivni, da se kmalu vrnemo v stare, ustaljene tirnice. Trudili se bomo ohranjati fizični stik in se še naprej redno srečevati na tedenskih vajah, v kolikor nam bodo razmere to dopuščale.

Veseli pa bomo vsakega novega pionirčka ali mladince, ki ga vabimo, da se nam pridruži v gasilskih vrstah. V gasilskem domu v Središču nas najdete vsako sredo ob 18. uri. Gasilci vam lahko obljubimo le to, da vam pri nas ne bo nikoli dolgčas in da boste pridobili le koristna znanja ter vrednote za življenje.

Jana Čavničar

Intervju z Dušanom Šavora

»Vesel in ponosen sem, da sem sodeloval v številnih projektih in dogodkih v takratni krajevni skupnosti in zadnja leta v Občini Središče«

V tokratni številki mi je v čast, da smo izvedli intervju z našim Dušanom Šavoro. Napisala sem našim, saj Dušana vsi poznamo in ga imamo radi. Je eden izmed ljudi v našem kraju, ki so najbolj vpeti v lokalno okolje in verjetno ni človeka v naši občini, ki se na njega ne bi obrnil – ali kot zaposlenega na Občini Središče ob Dravi kot tudi sicer. Preko trideset let je bil aktiven in soudeležen praktično pri vseh delovnih akcijah, pridobitvah v kraju, sodeloval na mnogih področjih – prostovoljno in poklicno. Poznamo ga kot velikega mojstra, saj je človek, ki se spozna na vsako delo, kar mu je bilo v veliko prednost pri službovanju na bivši KS Središče ob Dravi in nato na naši Občini. Vrsto let je opravljal tudi delo pogrebnika in tako pomagal ljudem v najtežjih življenjskih trenutkih, kar še posebej v domačem kraju, kjer smo vsi povezani, ni lahko, prav tako pa tudi biti vedno pripravljen, ne glede na uro ali dan. Tu se Dušanovo udejstvovanje nikakor ne konča, je namreč tudi veteran vojne za Slovenijo in predani gasilec od malih nog. Verjamem, da boste z veseljem prebrali intervju. Meni se je prehitro končal in bomo našega Dušana, če bo seveda privolil, še z veseljem povabili k sodelovanju.

Priznanje za večletno aktivno delo na področju gasilstva iz rok župana Jurija Borka na proslavi ob 58. Občinskem prazniku 14. aprila 2012.

Dušan, v trenutku intervjuja se počasi izteka tvoja poklicna pot, ki jo zaključuješ na Občini Središče ob Dravi. Kakšni so tvoji občutki ob tem, saj si bil del kolektiva novoustanovljene občine vse od začetka leta 2006/2007?

Občutki so mešani. Predvsem sem zadovoljen, da sem bil zraven pri ustanovitvi in razglasitvi novoustanovljene

občine. V veliko zadovoljstvo mi je bilo, da sem lahko bil povezan z lokalnim okoljem in domačimi ljudmi. Vse to pa je seveda za sabo potegnilo več zadolžitev in dela. Prednost vsega tega pa je bila, da smo se vsi zaposleni v novi občini med seboj poznali. Z Mileno, ki je bila tajnica, sva bila sodelavca že v krajevni skupnosti.

Kako se spominjaš svojih začetkov, prvih zaposlitev in svojih zadolžitev, takrat še sicer na Krajevni skupnosti Središče ob Dravi? Katera področja dela so ti bila najbolj zanimiva?

Moji začetki spoznavanja dela na pokopališču segajo v leto 1987. V to me je vpeljal sedaj že pokojni g. Konrad Ploh, ki je takrat upravljal s pokopališčem. Na mene se je obrnil s prošnjo: »Dušan, ali bi ti in tvoji trije bratje bili pripravljeni sodelovati na pogrebi kot pogrebci?« Čeprav smo imeli vsak svojo službo, smo se vseeno odločili in sprejeli ponudbo. Vse to je za nas bil nek nov izziv. Leta 1991 sem ostal brez zaposlitve, saj je podjetje Slog – Marles (kjer sem delal 12 let) zaradi upada naročil in dela pričelo odpuščati svoje delavce.

Naslednje leto se mi je ponudila priložnost zaposlitve na takratni krajevni skupnosti kot hišnik. Ker sem po poklicu mizar, mi delo hišnika ni bilo tuje, saj sem znal poprijeti za marsikatero delo. Moj prvi nadrejeni v tej službi je bil g. Avgust Čulek. Nato so mu sledili še Franc Škorjanec, Martin Habjanič in Toni Jelovica.

Moje delo hišnika je obsegalo: urejanje okolice, košnjo trave, skrb za ureditev spomenika na Grabah in v Središču, vso pomoč pri obnovi kulturnega doma Sokolana, skrb za pokopališče ter opravljanje pogrebov, skrb za smetišče (Prode), ki je delovalo vsako soboto med 9. in 13. uro. Tu mi je bil v veliko pomoč Rado Jakl, ki je opravljal strojno-mehanska dela.

Tvoje delo je definitivno precej pestro. Kje vidiš bistvene razlike, ko si opravljal delo v času KS Središče ob Dravi in kasneje ob prehodu v Občino Središče ob Dravi?

Z ustanovitvijo nove občine leta 2006 se je obseg mojega dela bistveno povečal. Skrbel sem za dvorane, vse javne površine, za celotno pokopališče, vključno z mrliško vežo, tu je bila še priprava in izvedba

Dušan Šavora na čelu praporščakov PGD Središče ob Dravi, 1995

pogrebov, bil sem prisoten pri organizaciji občinskih in društvenih dogodkov ter nenazadnje sodeloval tudi s šolo in z vrtcem. V danih trenutkih sem bil tudi poštar, saj je občinskimi svetnikom njihovo pošto bilo potrebno vročiti osebno. Z leti je delo postalo malce lažje, bolj modernizirano. Zadnjih nekaj let sem čez poletne mesece dobil v pomoč enega ali dva delavca, ki so bili poslani preko javnih del. Moram pa povedati, da mi nobeno delo ni bilo težko, pa čeprav sem se včasih moral odpovedati družinskemu življenju, še posebej ob sobotah, nedeljah in praznikih. Praktično sem bil na razpolago 24 ur na dan vseh 7 dni v tednu. Občani so vedeli, da se name lahko zanesejo.

Katere spremembe in dogodki so se ti najbolj vtisnili v spomin skozi poklicna leta, zlasti v času, ko se je naš kraj razvijal? Kje vse si sodeloval?

Sodeloval sem praktično pri vseh delovnih akcijah, ki so se odvijale v naši občini. Največji zalogaj je bila delovna akcija na samem pokopališču, kjer so se podirale stare, dotrajane ciprese in nasadile nove, posledično se je uredil tudi vodovod in asfaltiranje poti po pokopališču. Prav tako pa tudi ureditev stare mrliške veže.

Vedno si tudi sodeloval in izvajal priprave v organizaciji občinskih praznikov. Kako se kaj kot Središčan spominjaš občinskih praznikov nekoč in pozneje, ko si prevzel organizacijska dela v okviru svojih dolžnosti?

Vsak krajevni (pozneje pa občinski) praznik je bil vedno nekaj več.

Nekoč je bilo že v zraku čutiti, da se na praznovanje pripravlja ves kraj. Takrat je med ljudmi veljalo drugačno, bolj pozitivno razmišljanje. Ni bilo krajana, ki se ne bi udeležil slavnostne prireditve pa tudi svečane komemoracije ob spomeniku NOB. Danes take slovesnosti obiskujejo vedno isti ljudje. Ostalim se najbrž ne ljubi ali pa so pozabili na spoštovanje do padlih borcev, ki so nam priborili boljše življenje.

Danes ... Ko sem začel službovati v KS in nato na Občini, sem se začel šele prav zavedati, koliko truda in dela je potrebno vložiti v tak projekt. Bili so dnevi, ko sem bil v službi tudi po 10 do 12 ur na dan, saj sem se zavedal, da mora delo, ki so mi ga naložili moji nadrejeni, biti kvalitetno opravljeno. Od priprave dvorane, razvoza plakatov, izobešanja zastav, do prevozov takih in drugačnih, priprave prostora za pogostitev, sodelovanja na sami prireditvi in nenazadnje tudi po sami svečanosti, je bilo potrebno kar nekaj dni, da se vse pospravi. In za vse to sem bil SAM – vse je bilo na mojih plečih. Neštetokrat sta mi pri postavitvi stolov v Sokolani pomagala moja otroka Simon in Monika. Pa to ni bilo samo ob občinskem prazniku. Povsem enako delo sem imel tudi ob drugih prireditvah, gledaliških igrah, koncertih ...

Tvoj poklic mrliškega tehnika ni lahek, zlasti zaradi dela v domačem kraju, kjer poznaš večino

preminulih ter tako ob delu osebno doživljaš vsako izgubo in žalost svojcev. Kako se je soočati s tem?

Res je! Poznal sem vsakega pokojnika. Ene bolj, druge manj. Spomnim se vsakega pogreba posebej, pa naj je bil to klasični pogreb ali pa v zadnjih letih vse več žarnih pogrebov. Najtežje je bilo, ko si v grob moral položiti otroka. V takih primerih, ki jih ni bilo malo, so na plano privrela vsa čustva ter sočutje s starši in svojci pokojnika. Prav tako se je bilo težko posloviti od svojcev in prijateljev. Tu mi je v veliko oporo bila žena Jožica. Ona mi je v danih trenutkih priskočila na pomoč tudi pri izpeljavi pogrebov. Prevzela je tudi nagovore ob slovesu, ki sem jih kratek čas opravljal sam.

Se ti je kdaj pri opravljanju dela mrliškega tehnika zgodilo kaj nenavadnega, nepojasnjenega, paranormalnega?

V samem začetku opravljanja dela grobarja (smeh – mrliškega tehnika) mi je bilo vse novo. Nekajkrat sem se soočil s prisotnostjo dela obducenta v naši mrliški veži. Še danes se spomnim ime zdravnika, ki je opravil obdukcije.

Nedolgo nazaj se je zgodilo tudi »soočenje« s policijsko patruljo, ko sva z gospo Katjo Kampuš iz pogrebnega podjetja šla po pokojnika na njegov dom. Na poti so naju ustavili policisti in seveda želeli vedeti, kam greva in zakaj. Želeli so tudi preveriti, kaj voziva v avtomobilu z zatemnjenimi stekli.

Si veteran vojne za Slovenijo. Kako se spominjaš prelomnega leta 1991 in svoje udeležbe ter delovanja pri osamosvojitveni vojni? Kaj je bilo v tistih trenutkih v tebi, kakšen je bil kolektivni duh braniteljev takrat? Še vedno si tudi viden član Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS).

Status vojnega veterana sem pridobil s sodelovanjem v osamosvojitveni vojni za Slovenijo leta 1991. Bil sem vpoklican v vojaške vrste. Delovali smo na območju Občine Središče ob Dravi. Naš vod je imel bazo na območju Steničjaka in Bregač. Bili smo v zelo nezavidljivem položaju, saj smo bili direktna tarča tankov JNA, ki so prihajali z območja Hrvaške čez takratni mejni prehod Središče ob Dravi.

Šele sedaj se zavedam, kakšni fantje smo takrat ubranili osamosvojitve – mladi, s trdno vero v cilj, ki je bil takrat ubranitev osamosvojitve države. Prav tako z vero in s spoštovanjem do soljudi, lastne države, nenazadnje tudi naše občine in njenega razvoja in napredka.

Največji strah, ki pa je bil v meni, je bil strah, kaj bo z mojimi domačimi (ob vpoklicu sem namreč doma pustil mlado družino), kaj bo, če se bo vojna stopnjevala. Po nekaj dneh, ko so se zadeve počasi začele umirjati, sem si sam pri sebi rekel: »Hvala bogu, da mi ni bilo treba streljati.« Za vse nas je bilo to veliko breme.

Postavljanje šotora s člani OZVVS

Pozneje pa sem po službeni dolžnosti bil vključen v vse aktivnosti in proslave OZVVS na območju Občine Središče in po potrebi tudi občin Ormož in Sv. Tomaž.

Vrsto let si tudi aktiven gasilec, bil si tudi poveljnik PGD Središče ob Dravi. Nam lahko malo opišeš svoje gasilske izkušnje, največje intervencije iz tega obdobja?

Že kot otrok sem zelo rad zahajal v gasilski dom, saj se je takrat kopalo in pripravljalo za postavitve novega gasilskega doma. Nato sem leta 1978 uradno pristopil v gasilske vrste. Opravil sem številne tečaje za opravljanje operativnega dela, med drugim tečaj za tehnično reševanje, tečaj za nosilca izolirnega dihalnega aparata, tečaj za poveljnika ... Po činu sem gasilski častnik II. stopnje. Za aktivno gasilsko delo v društvu sem prejel vsa tri priznanja GZ ter znački za 40 let dela v gasilstvu in 30 let dela v operativi. Z bogatim znanjem sem vedno bil pripravljen pomagati mlajšim ekipam pri pripravah na tekmovanja. Leta 1996 sem prejel odlikovanje za hrabrost. Med letoma 2008 in 2011 sem bil tudi poveljnik društva. Trenutno v društvu opravljam funkcijo predsednika komisije za delo z gasilskimi veterani. Ena mojih največjih intervencij je bila požar na farmi v Središču, kjer smo se z ognjem borili dva dni. Najbolj stresne intervencije pa so bile, ko so v požarih življenja izgubili ljudje.

Vemo, da si zelo vsestranski mojster in praktik. Čemu posvečaš svoj prosti čas oz. s čim se najraje ukvarjaš izven delovnih obveznosti?

Res je – veliko znam narediti, popraviti, obnoviti. V prostem času, ki pa ga poleg službenih obveznosti ni bilo veliko, sem se posvečal delu v delavnici, rad pogledam kak zanimiv zgodovinski film, najbolj pa se sprostim ob skrbi za domače živali (kunci, kure, morski prašiček, želva, zlate ribice, mačke ...).

Ker pa sva z ženo tudi rejnika, sem ženi v pomoč pri vzgoji rejencev, zelo rad jim pokažem delo v delavnici, saj fanta zanima delo s stroji. Največje veselje otrokoma pa je, ko gremo na ribolov (gremo črve učiti plavat).

Kaj pričakuješ od upokojitve, kaj si želiš najbolj uresničiti v tem času in na katerih področjih ostajaš aktiven?

Z upokojitvijo se ne utrujam, vsak dan je enak drugemu. Nekih načrtanih želja nimam. Želim si le zdravja in umirjenega življenja brez stresa. Aktiven bom vsekakor ostal v gasilstvu in sodelovanju pri vojnih veteranih. Prav tako bom vedno dostopen za kakršno koli pomoč sosedom in prijateljem.

Zaključna misel ob zaključku intervjuja ...

Vesel in ponosen sem, da sem sodeloval v številnih projektih in dogodkih v takratni krajevni skupnosti in zadnja leta v Občini Središče. Bilo je narejenega veliko, bilo je veliko sprememb, spoznal sem veliko vplivnih ljudi ... Veliko je k razvoju vsega tega doprineslo dobro sodelovanje in složnost med nami sodelavci pod vodstvom župana, g. Jurija Borka, ter občani.

Verjamem, da se bo naša občina še naprej razvijala v dobro občanov.

VSE, KAR POTREBUJEMO, ŽE IMAMO V SEBI. Začnimo ceniti vsak svoj dih in vsakega človeka v svojem življenju, saj je vanj vstopil z razlogom.

Zdenka B. Slavič, članica TD Središče ob Dravi

Turistično društvo »miga«

Komaj dva meseca sta minila od izida prejšnje številke Sredice in že se je zopet nabralo veliko prireditev in dejavnosti, ki smo jih izvedli ali na njih sodelovali člani TD Središče ob Dravi – kljub še vedno prisotnemu neprijaznemu covidu-19. V sliki in besedi bi vam jih radi prikazali. Redni občni zbor društva smo opravili julija v lepem okolju obreškega ribnika. Pregledali smo dosedanje delo in sprejeli smernice za prihodnje leto. Obiskali so nas člani prijateljskih društev in gospod župan, Jurij Borko. Bilo je drugače, a zelo prijetno. Po uradnem delu so sledile okusne dobrote z žara in pecivo izpod pridnih rok naših članic in članov.

Nadaljujemo tudi z mini razstavami naših rokodelskih izdelkov v avli občine. V poletnih mesecih smo jo posvetili dopustu, počitnicam, šli smo na morje, v planine, v toplice, na izlete, potovanja ali pa si namakali noge kar doma v škafu. Sedaj je na ogled razstava na temo sivke. Oglejte si jo – lepo diši!

Pri Splavnici

Skupaj z uslužbenci Oljarne smo v vročih poletnih dneh skrbeli za gredice pri Splavnici, kjer se bohotijo zdravilna zelišča, buče, rože, v mrtvici Trnave pa so prvič zacveteli lokvanji. Tudi gredica pod središko kapelo nam lepo uspeva. Okopavamo jo, v poletni vročini pa so bile rožice deležne tudi zalivanja, da niso usahnile.

Občni zbor 2021

Naši prijatelji iz TD Babinci so nas povabili na svojo žetev pšenice, prireditev 2000 zlatih zrn za novo tisočletje. Ideja o tem projektu se je porodila prav pri njih, zdaj jih prirejajo turistična društva po celotni Sloveniji. Letos je bila že 21. po vrsti. Po daljšem času smo se srečala društva, ki smo bila že nosilci te prireditve. Ta je minila v veselem, sproščenem vzdušju, letos pa gremo na setev v Bohinj.

TD Središče v Babincih

Kot vsako leto smo tudi letos sodelovali na žegnanju pri središki kapeli ob veliki maši 15. avgusta. Članice TD in druge pridne gospodinje so poskrbele za okusno pecivo, kletarji pa za dobro kapljico. Gospod župnik je blagoslovil klopote, ki jih je napravil in postavil naš član Matija Bratuša. Ob klopotih so nam zapele pevke ljudskih pesmi iz Obreža, Lea Rajh pa je prebrala pesmi pesnika, pisatelja in teologa Stanka Janežiča.

Žegnanje pri središki kapeli 15. avgusta

Projekt »TU SMO DOMA« je odlično uspel. Naši fotografi so obiskali vse kraje občine in poiskali razne zanimive koticke ob hišah, mimo katerih hodimo, a jih sploh ne opazimo. Tako smo želeli s fotografijami vzpodbuditi občane, da preko Facebooka ugotovijo dano lokacijo. Odziv je bil proti pričakovanju velik, nekatere fotografije so bile hitro ugotovljene, nekaj pa jih je bilo trši oreh. Sledile so nagrade, ki sta jih prispevali Oljarna in mešalnica Središče in podjetje Fagus GIS, d. o. o.

Dan odprtih vrat naše oljarne. Tudi tokrat smo sodelovali, in sicer dva dni, v petek in soboto. Naši člani so pomagali pripraviti razstavo z bučnimi jedmi, ki je bila skromnejša kot običajno, vendar ravno pravšnja. Na stojnici smo ponujali jedi iz buč, bučne palačinke, langoše, pecivo, marmelade, ročno izdelane spominke za obiskovalce. Bilo je zanimivo, dvorišče oljarne okrašeno z lepo poslikanimi bučami, rožami, toplo vreme pa je grelo ponudnike na stojnicah in obiskovalce. Domačini so bili kot po navadi v manjšini, zato pa je bilo več tujih gostov, ki so prihajali z avtobusi, avtomobili, s kolesi, kombiji. Ti so se lahko popeljali po občini vse na Kog do Košarkine hiše s traktorjem, saj se nam je za to priložnost pridružil društvo Steyer iz Središča. Obiskovalci so si po ogledu

v trgovini oljarne kupili naše odlično središko olje in ostale lokalne produkte ter zadovoljnih obrazov, polnih vtisov, odhajali z dvorišča. Navezali smo nove stike: z Avstrijci iz Kitzeka, ki pa so nam že poslali vabilo na njihov »Jestival«. Gostje so se lahko po degustacijah tudi spočili na ličnih klopeh, ki jih je podarilo podjetje Fagus GIS, d. o. o.

V bližnji prihodnosti se bo zopet dogajalo: Mislinja – razstava pridelkov, kamor bomo tudi mi zapeljali svoje poljske pridelke, sadje, zelenjavo in tekmovali z najlepšimi aranžmaji, sodelovanje na kuhanju golaža na Hrvaškem, Selnica ob Dravi, kjer bo kronanje jabolčne kraljice ob njihovem tradicionalnem prazniku jabolk ... O tem bomo poročali v naslednji številki Sredice.

Samo Žerjav

»Ž jive f korožjok«

Nekatera kmečka opravila, ki so jih naši starši in stari starši imeli za nekaj samoumevnega, počasi, a vztrajno in nepovratno izginjajo iz našega vsakdana. Tega procesa verjetno ne bomo mogli zaustaviti, lahko pa z objavami v Sredici mlade spomnimo, kako se stvari streže – da se ne pozabi!

Boris Potočnik, domačin iz Dravske ulice, je dokumentiral zanimivo oktobrsko popoldne na njihovem dvorišču in nekaj fotografij objavil na Facebooku. Naša sekcija za stare običaje, ki pri Sredici deluje že od samega začetka, se je nemudoma odločila, da je treba nekaj najlepših fotografij objaviti v tokratni jesenski številki. Naj fotografije govorijo; Boris, tebi pa hvala.

Vesna Žerjav

Pri sosedih na »Gulašijadi«

Ko sem prejela prijazno vabilo iz sosednje Hrvaške, naj se udeležimo »Gulašijade«, mi je, to moram priznati, bilo kar prijetno pri srcu, ker sem pomislila, da se situacija, v kateri se že predolgo nahajamo, vendarle malo umirja in bo življenje in druženje teklo naprej kot nekoč.

Prireditve se je odvijala v Grabanicah v bližnjem Nedelišču. Z Danico, s katero sva zastopali Aktiv kmečkih žena Središče ob Dravi, sva se s kotličkom, z začimbami in nepogrešljivo muškatno bučo podali v boj. Prijazno so naju sprejeli, Medžimurcem je to v navadi. Prizorišče je bilo skrbno pripravljeno, sodelovalo je 9 ekip iz Medžimurja, poleg naju pa še Turistično društvo Središče. Komisija, ki je bila sestavljena iz treh kuharjev, je podala jasna navodila, kako bo tekmovanje potekalo – in potem je šlo zares.

Goveje meso je priskrbel Občina Nedelišče, ostale sestavine pa je lahko po lastnih željah prispevala vsaka skupina. Ko je iz vseh kotlov zadišalo po čebuli, smo vedeli, da gre zares. Zanimivi dodatki so romali v lonce – eni so dodajali trgance, drugi krompir, najin dodatek, ki naj bi prepričal komisijo, pa je, kot se za ekipo iz Središča spodobi, bila že omenjena »tikva«, za katero nekateri v šali pravijo, da predstavlja največjo vzpetino v naši ravninski občini.

Komisija je z budnim očesom spremljala kuhanje, nam dajala sprotne, a dobronamerne nasvete in pripombe pa tudi pohvale. Med kuhanjem so se obiskovalci družili in sproščeno kramljali, najin prispevek k še prijetnejšemu popoldnevu pa je bila bučna torta. Po nekaj urah kuhanja po celem svetu razširjene

madžarske jedi je napočil trenutek, da komisija po pokušanju in ocenjevanju razglasi najboljšo jed.

Zmaga je šla v roke domačega lovskega društva, kar ni bilo nobeno presenečenje. No, 2. mesto pa sva zasedli kar midve in bili sva zares veseli, saj je bila konkurenca resnično močna. Tradicija, da se golaži ponudijo obiskovalcem, je vsem dobro poznana že iz središke »bučijade« in v Grabanicah ni bilo nič drugače.

Druženje s prijetnimi ljudmi je, kot da smo v tem vmesnem času malo pozabili, največ, kar šteje – midve z Danico se po odlični letošnji izkušnji drugo leto na »Gulašijado« zagotovo še vrneva. Pa dober tek.

»Gremo na Triglav!«

Triglav, simbol slovenskega naroda, najvišji vrh Julijskih Alp in obenem Slovenije ter tudi edini naš vrh, višji od 2800 metrov – »krivec«, da so me najbolj zagreti zanj kar nekaj časa spraševali: »Boš me spravjo gor?« Z istimi »problemi« se je soočal Šefov Matjaž, moj »kompanjon« v gorah. Letos junija sva se sama odpravila na enodnevni zimski vzpon na Triglav ter v istem dnevu naredila plan z naslovom »Triglav za kolege«. Seznam udeležencev je bil sprva zelo kratek, saj so se nama porajali dvomi, kdo zmore. Po dolgotrajnem premisleku ob kapljici sva rekla: »Vsı zmorejole!«

24. julija 2021 ob 5. uri se nas je 18-članska družba izpred Kulturnega doma Obrež odpravila proti Pokljuki, izhodišču, kjer se je začela naša ekspedicija. Bili smo mlada ekipa z nekaj izjemami, tukaj velja izpostaviti Šefovo Miciko oziroma našo »mamico«, kot smo jo klicali na tej odpravi. Micika je v družbo prinesla dobro voljo, »klipiče« pa tudi glas je povzdignila ob pravem času in na Pokljuki ob 9.00 rekla: »Za pa gremo deca.« Pot nas je vodila od Pokljuke mimo doline Jezerce preko Studorskega prevala vse do prve večje postojanke pri Vodnikovem domu, kjer smo se okrepčali ter naš pohod nadaljevali proti Konjskemu prevalu in Kredarici. »Še 5 minut in smo tam!« je bil moj najpogostejše izrečen stavek v tistih 2 urah, ki smo ju potrebovali, da dosežemo cilj prvega dne. Od Pokljuke do Kredarice smo skupno potrebovali 7 ur. Mogoče se sliši dosti glede na normative, ampak za tako veliko skupino brez predhodnih kilometrov v gorah je bil to dober čas. Noge so že bile utrujene in odločili smo se, da pot proti vrhu nadaljujemo zgodaj jutraj naslednjega dne. Na Kredarici smo si privoščili »nekaj na žlico« in se odpravili spat, eni prej, drugi pozneje. Spali smo v sobi s 24 posteljami in, verjemite, to ni za »haklik« ljudi. Smrčanje, vonjave, večurno razmišljanje, ali bi šel na WC skozi to gužvo v sobi ali raje »tiščiš« do

bujenja. Vse to doživite na najvišjem prenočišču v Sloveniji.

Ura je bila pol 4 zjutraj, ko so zazvonile budilke. Sledilo je oblačenje ter namestitve samovarovalnih kompletov in ob 4. uri smo se z naglavnimi svetilkami odpravili proti vrhu in sončnemu vzhodu naproti. Takoj v začetku hoje smo se razdelili na 2 skupini – na hitrejši in počasnejši. Tako smo se izognili čakanju ter gneči proti vrhu. Vreme nam zjutraj ni bilo naklonjeno – veter je na grebenu Malega Triglava pihal kot še nikdar in samo čakali smo, da dosežemo vrh. Hitrejših 8 je vrh osvojilo v dobri uri, približno ob 5.00, preostalih 10 pa pol ure pozneje. Sledil je krst, poziranje ter fotografiranje ob Aljaževem stolpu, tudi s središko zastavo. Razgleda nismo imeli najlepšega, ampak nič ne de, dobili smo 14 novih »pravih Slovencev«. Ostali 4 smo Triglav osvojili že večkrat. Zadovoljni ob doseženem uspehu smo se varno vrnili nazaj v dolino in se odpravili proti domu. Še enkrat čestitke celotni ekipi!

Naj izkoristim priložnost in tudi vas vzpodbudim k obisku slovenskih gora, ki ob svojih lepotah ponujajo prečudovit oddih v naravi. Rad bi izpostavil, da so lahko gore tudi nevarne, zato jih ne obiskujte nepripravljeni, sami in brez ustrezne opreme. Za kakšen nasvet o izletih v slovenskih gorah me pocukajte za rokav. Vse bolj zagrete za obisk gora ter visokogorij pa z veseljem vabim, da se nam pridružite in postanete član Planinskega društva Maks Meško Ormož, kjer boste našli veliko ponudbo izletov skozi vse leto.

NOVO
Geo - Teh Toni Jelovica s.p.
SVETOVANJE NA PODROČJU GEODEZIJE IN GRADNENIŠTVA
Tel.: 041 443 140
E-mail: toni.jelovica@gmail.com

INŽENIRING ZA PODROČJE GRADBENIH IN DRUGIH UPRAVNIH STORITEV

PROJEKTIRANJE hiš poslovnih stavb gospodar. poslopij komunalnih objektov	GEODETSKE STORITVE ureditve mej parcelacije evidentiranje stavb geodetski načrti zakoličbe evidentiranje GJI
---	---

KJE
LJUTOMERSKA CESTA 30, 2270 ORMOŽ
(DOM DRUŠTEV ORMOŽ)

Jua se predstavi

Drage občanke in občani, dragi prijatelji in simpatizerji od blizu in daleč.

Tukaj smo, še vedno med vami. Prepevamo, nastopamo in se družimo. Mogoče trenutno v malce prevetreni zasedbi, a spremembe niso nujno slabe. Marsikdaj so priložnost, da se rodi nekaj lepšega, boljšega in uspešnejšega. Kdo smo dekleta, ki občasno popestrimo kakšen mašni obred s petjem, ki ženinu in nevesti s prepevanjem »njune« pesmi utrnemo solzo ali dve pri poročnem obredu in ki vas na vsake toliko povabimo na svoj samostojni koncert?

Ženska vokalna skupina Jua počasi pluje proti 20. obletnici obstoja, skupino pa trenutno sestavlja sedem spevnih glasov, ki medse vabijo še kakšen nepoznan pevski talent. Ljubezen do petja nas združuje, želja po prepevanju srčnih in pozitivnih pesmi ob katerikoli priložnosti pa ohranja skupino živo in predvsem živahno. Umetniška vodja skupine je Lucija Pocrnja, skupino pa sestavljajo Kaja Kaučič, Andreja Gavez, Aleksandra Ozmec, Maja Cverlin, Helena Masten in Lea Rajh. Nastopamo na različnih kulturnih prireditvah,

Vesna Rotar

Spomin Mihi Trstenjaku

»Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo.«
(J. W. Goethe)

23. septembra je minilo 10 let, ko je v očeh mladega fanta ugasnil žar življenja. Nekoč je ta fant s svojimi spretnimi prsti zaigral prenekatero melodijo, na katero smo folkloristi zaplesali. Krutost usode je posegla med nas in ga odnesla daleč proč, od koder ni vrnitve.

Takrat smo ti, dragi Miha, obljubili, da se bomo trudili in imeli radi kot takrat, ko si bil še med nami. In res je tako; še vedno plešemo, prisluhnemo drug drugemu in se imamo radi. Spomin nate ostaja živ – verjamemo, da nas spremljaš na naši folklorni poti. Žal je bila tvoja pot med nami mnogo prekratka. Še vedno pa imamo svojo zgodbo, katere del si tudi ti.

Spomin nate še zdaleč ni pozabljen! Dokler bomo plesali, boš tam nekje, predvsem pa v naših srcih plesal z nami.

Tvoji prijatelji folkloristi

Srečanje odraslih pevskih zborov in manjših vokalnih skupin v Ormožu

priložnost se zagotovo kaj najde, prav tako za vsako uho. Obetamo si več nastopov v domačem okolju in lokalni skupnosti, veselimo pa se slehernega gostovanja kjerkoli po Sloveniji. Za petje ob različnih priložnostih nas lahko kontaktirate na 041 223 071 (Lucija), prav tako pa medse vabimo tudi nove članice, ki nam bodo pomagale pisati uspešno zgodbo še naprej.

Dovolj je bilo »korona mirovanja«, Juice si želimo utirati nove poti, zapolnjene z novimi izzivi. Predvsem pa peti in preživeti.

Silva Marčec, Folklorna skupina Obrež

Izjava za javnost – Bosna

No, nekatere izjave so za javnost, druge pa včasih niso za javnost. Nekatere priredimo, da so primerne za javnost, druge pa zamolčimo ... Za dobro počutje ljudi okoli nas je zelo pomembno, da se naučimo biti tihi ... Mislimo pa si lahko marsikaj, ampak na srečo še ne vemo brati misli drugih.

Bosanska zgodba za javnost pa je taka ... Seveda je povezana s covidom-19. Pa tudi s PCT-pogoji. Pa s čakanjem, kakšne bodo covid razmere. Najprej pa, ali se sploh odpraviti na nastop, na katerega so nas povabili. V nedeljo smo rekli, da ne gremo, v ponedeljek se je situacija obrnila, v torek smo tuhtali, kaj bi naredili, v sredo pa je padla odločitev – če nas upa iti dvajset, je stvar rešena. In nas je bilo dvajset. Morali pa smo imeti dva šoferja, ker pravila so taka, da je eden premalo. V petek se nas je nekaj testiralo, takrat še zastoj. V soboto zjutraj smo krenili na pot. Zopet po devetnajstih mesecih. Dogovor s šoferjema je bil takšen: proti Karlovcu, nato dol z avtoceste in proti mejnemu prehodu Velika Kladuša. Dogovor smo spremenili pred prvo avtocestno »naplato«. Gužva nam je dala misliti. No, Srečko je imel bistre misli, ker je on bil šofer in ga ni smela premamiti evforija dolgo pričakovanega potovanja z avtobusom. Preusmerili smo naše potovalno vozilo proti Petrinji in mejnemu prehodu Hrvatska Kostajnica. Prva ovira, ki nas je

upočasnila, je bil mejni prehod v Središču. Prvič, odkar prečkamo mejo, smo morali v Središču dol z avtobusa. Pa še malo te zmrazi, ko za sabo slišiš policista: »Gospa, tako pa ne bo šlo.« No, ker je temu sledil smeh, je napetost popustila. Z zdravstveno izkaznico še ni nobeden prišel preko meje, pa tudi Helena ne bi. Naši postanki na poti so pa tudi ena velika »časovna ovira«. Ampak dober postanek je zlata vreden. Če smo hoteli priti v BiH, smo morali vajo »z avtobusa dol« še enkrat ponoviti. Srečko je izračunal, da imamo lahko v Bosanski Kostajnici malo daljši postanek. Šli smo na pivo, ki je bilo zelo poceni, tudi kava je bila poceni, pa majčke, hlače, mikice, trenirke na tržnici prav tako. Pivo »6 x 4« za na avtobus je imelo nizko ceno. »Še bomo prišli,« je bil naš sklep. Po preštevanju prisotnih smo pot nadaljevali. Peljali smo se ob reki Uni. In če gledaš tekočo vodo, te sigurno začne tiščati v mehurju. Moški se seveda lahko mimogrede polulajajo v reko, no, z ženskami pa je vedno problem. Dekleta smo si samo namočila noge ... Na srečo s seboj nismo imeli kopalk. Nastop bi verjetno splaval po vodi, mi pa v vodi. Prispeli smo točno ob dogovorjenem času. V Bosansko Otoko je mogoče samo preko mostu. Ko smo prečkali most, sta nas ustavili dve mladi »vodički«. Ena je bila Ilhana (Hani dodaš il), za drugo pa ne vem imena. Najprej sta nas vodili do gostilne ob Uni, kjer nismo jedli golaža. Pleskavica je bila dobra in velika. Kot predstavnica društva sem morala na sestanek v njihov dom kulture. Ostali pa so imeli prosto. Kaj so delali, nimam pojma. Povedali so mi samo, da so si z igranjem po ulici zaslužili liter žgane pijače. Ko sem jih srečala natovorjene s folklornimi kostumi in pripomočki v eni od ulic, jim je manjkal eden od treh muzikantov. Do nastopa ga bomo našli, so bili trdno prepričani. In je prišel sam, se uredil sam, vzel inštrument in vse je

bilo v najlepšem redu. Nastop je uspel. Dva nastopa. Dve odrski postavitvi ali koreografiji, povedano zelo pametno. Odhajanje iz mesta dogajanja (stadion) do avtobusa je bilo malo naporno. Z dobro voljo in pomočjo enih so drugi uspeli izvesti tudi to. Za domov smo dobili sendviče. Zelo smo jih bili potrebni. Poslovili smo se od Ilhane in še ene »devojke« in se ob pol enajstih (ponoči) odpravili proti domu. Po isti poti, skozi iste mejne prehode, z avtobusa dol in spet gor ... To je bilo poročilo za javnost.

Izjava, ki ni za javnost, pa je malo krajša. Sigurno vas ne zanima, kateri muzikant bo šel igrat k podgorski folklori. Pa ne zanima vas, kdo s kom sedi na avtobusu. Povem vam samo to, da na sprednjih sedežih sedita Marinka in Mihaela, ampak samo takrat, ko ni Janeza. To, kdaj sta začela skupaj sedeti Marko in Katja, nimam pojma. Opazili pa tudi nismo, da skupaj sedita Ivan in Hana. Za Vida in Kajo pa ne vem, ali sedita skupaj ... Kdo nam bo točil pijačo na avtobusu, se dogovorimo tik pred odhodom – če verjamete. S tem, koliko imamo s seboj hrane in pijače, se tudi ne obremenjujte. Če vsega ne spijemo, shranimo za drugič. Povem vam samo še, da smo liter »žganice« pozabili na avtobusu in ga šofer Ivica na končni postaji ni našel.

BiH, še bomo prišli. Že delamo načrte. Vsi zdravi, vsi cepljeni, vsi testirani ... »Problema nema.«

Gledališka skupina KD Obrež

Na drugi strani Mure

Gledališčniki vsako leto organiziramo društveni dogodek in se podamo na raziskovanje kakšnega dela Slovenije. Tokrat je prišlo na vrsto Prekmurje. Tako blizu, pa vendarle toliko neznanega, novega in lepega. Avtobus nas je navsezgodaj odpeljal do lično urejene čokoladnice Passero, ki se nahaja v bližini Moravskih Toplic. Prisluhnilo smo zgodbi o uspehu njihove dejavnosti ali kako se iz neuspelega božičnega darila ženi spiše zelo uspešna zgodba o čokoladnici, kjer se gostje iz cele Slovenije sladkajo ob okusnih pralinejih, pojedjo domač sladoled ali le spijejo kavo na terasi.

Pot nas je popeljala naprej proti naši izhodiščni točki za spust po reki Muri. Vodnika raftinga sta nam med potjo

predstavila zgodovinski in lokalni pomen reke Mure ter povedala kaj tudi o rastlinstvu in živalstvu. Le navadna reka, pa vendarle toliko zgodb, da smo vsake toliko pozabili celo veslati. Pot po Muri nas je vodila mimo mlinov, Otoka ljubezni, številnih prodišč in le dveh manjših brzic. Naša pot se je ustavila pri Tinetovem brodu, kjer so nam pripravili murski krst.

Dan smo pričeli sladko, nadaljevali pa z okusi z žara, ki nam jih je pripravil naš Boštjan na pikniku v Expanu. Tovrstni dogodki so zelo pomembni za naš ekipni duh. Načrtovanje naših novih skupnih zgodb se je ob dobri hrani in v prijetni družbi lahko pričelo.

Romana Suhodolčan

Končno je za nami pestro leto

Hvaležni smo, ker smo zaradi vas – cepljenih, prebolelih in nekaj tistih, ki ste se šli testirati, letos lahko uresničili vsaj nekaj dogodkov iz našega načrtovanega programa. V letu 2020 nismo imeli teh pogojev in smo imeli celo leto onemogočeno, da izvedemo karkoli.

Z zadovoljstvom napišem, da smo šli 2. 7. 2021, meni se zdi po dolgem času, na izlet. Bili smo v Olimju pri Podčetrtku. Bilo nas je 39 članov DU. Imeli smo se lepo, dan je bil tudi vremensko ugoden in lep. Ogledali smo si zdravilišče Olimje, bili smo na Jelenjem grebenu, v minoritskem samostanu, v eni najstarejših lekarn v Evropi in v čokoladnici. Na koncu pa smo se pošteno okrepčali v pivnici Haler. Degustirali smo štiri vrste piva, ki je prijalo po okusnem kosilu. Da do kosila ne bi bili lačni in žejni, smo poskrbeli za sendviče in pijačo.

Drugi izlet oziroma piknik smo imeli 13. 8. 2021, udeležilo se ga je 70 članov DU. V vročem dnevu smo ga preživeli zelo lepo. Najprej smo si ogledali dvorec Štatenberg, se tam okrepčali s kavico, pa tudi s kakšnim šilčkom v lepi senci. Ob 13. uri pa smo že bili v Šturmovcih, kjer nas je čakala lepo zapečena riba s solato, malo pozneje pa še na žaru pečene perutničke in čevapčiči. Tudi tukaj smo si v lepi naravi našli hladen prostor, tako da nas visoka temperatura ni motila.

Naše pevke so zelo pridne, in sicer že celo leto – brez počitnic – imajo vsak teden vaje. Nastopile so na dnevu odprtih vrat Oljarne, nastopile so tudi v Ormožu ob krajevnem prazniku. 1. 10. 2021 pa so nastopile na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. Na žalost pa je odpadla prireditev »Ne damo se« v sklopu MZDU Ormož in to zaradi premajhne udeležbe nastopajočih iz drugih društev DU. Na žalost je veliko društev nehalo s kulturnimi dejavnostmi. Kapo dol našim pevkam, ki še vedno vztrajajo. S tem, da izpolnjujejo pogoje PCT, lahko delajo in nastopajo.

Tudi naši kegljači tedensko trenirajo in se udeležujejo tekem v medobčinski zvezi.

1. 7. 2021 smo v Središču izvedli organizacijo pokrajinskega tekmovanja v kegljanju, kjer je bilo udeleženi 160 tekmovalcev.

Kmetija SEVER
PERUTNINARSTVO

Miran Sever

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji
Šalovci 42, Središče ob Dravi

Tel.: 02/719 13 94, Dragica: 030 292 183,
Miran: 041 724 363

Na letnem izletu in pikniku v Šturmovcih

26. 8. 2021 smo organizirali in izvedli medobčinsko tekmovanje v kegljanju, udeležencev je bilo 110. Zahvala in pohvala našim kegljačem in vsem, ki so pomagali pri obeh izvedenih dogodkih.

Od 3. 9. 2021 do 10. 9. 2021 so naši upokojenci letovali na Korčuli.

Od 9. 11. 2021 pa do 16. 11. 2021 pa bomo šli na kratek oddih v Izolo.

Če bodo pogoji glede covid-19 kaj boljši, nam bo mogoče uspelo pripraviti še kakšen krajši izlet ali pa vsaj prednovoletno srečanje.

Na koncu pa še enkrat hvala – vsem tistim, ki ste ta naš nesrečni covid vzeli resno in odgovorno, najprej sami do sebe, potem pa še do drugih. Tako ste nam omogočili, da lahko delamo, se srečujemo, gremo na izlet, se udeležujemo športnih in kulturnih prireditev, se poveselimo in kakšno rečemo.

Dvorana pri Berlaku

Lucija Pocrnja

Pevke Društva upokojencev Središče ob Dravi poletno v jesen

»Glasba je najboljšo sredstvo, da prebavimo čas,« je ena izmed mnogih misli o glasbi, ob kateri se zamislimo in začutimo pomen glasbe, pomen petja. Je delček kulture in kulturnega, pojmov, ki v zadnjih časih postajajo abstraktni in izgubljajo svojo vrednost ter vrednote. Kajti s preseljevanjem na socialna omrežja in z odtujitvijo med tabo in mano postajajo besede vse bolj ostre, postajajo sredstvo ... Vendar vsak, komur so namenjene, je od nekoga mama, oče, brat, hči ... Je človek. Čuteč, z dušo in s potrebo po zadovoljstvu, veselju, druženju, sprejetosti ... In pesem, drobna, a z močnim sporočilom že od nekdaj zapolnjuje vse to. Glasba nas spremlja na vsakem koraku v različnih medijih, vendar je poseben občutek poustvarjati glasbo in s pesmijo polniti svojo dušo.

Pevski zbor DU Središče ob Dravi praznuje 25-letnico obstoja. Najbolj aktivne smo ostale pevke, ki pojemo, ker nam je petje položeno v zibelko. Pesem nas je spremljala skozi cvetoča, pa tudi tista bolj trnova obdobja življenja. V teh letih je odšlo marsikaj in marsikdo ... Pesem pa je ostala. In četudi se je glas iz otroškega spremenil, tako kot se na obraz časa narišejo gube, je ljubezen do glasbe še vedno tukaj.

V obdobju, ko je tudi petje v pevskem zboru bilo ustavljeno zaradi nevarnosti okužbe, smo se bodrili, da bodo prišli nazaj stari časi, ko smo se ukvarjali s tem, kako povabiti v svoje vrste nove pevce, katere pesmi in kako bomo peli, kdo pride na vaje in kdo zamuja ... Niso se vrnili stari časi. Prišli so novi. In sedaj se še bolj zavedamo, kaj nam predstavlja srečanje na preprostih pevskih vajah. Ni nam žal nobene pevske minute ali urice.

Naše poletje je bilo aktivno. Tudi v času dopustov, oddihov, morskih predahov in intenzivnega dela na vrtovih ali v vinogradih smo se tedensko dobivale na pevskih vajah in prepevale stare in nove pesmi. Prepevale, zraven pa ob veliko smeha in dobre volje tkale glasbene zgodbe. Ob posebnih priložnostih smo zapele znano »Vse najboljše za te ...«, nazdravile s

kapljico dobre domače pijače in tudi kakšnega okusnega zalogajčka.

Z veseljem smo se odzvale povabilu bivše predsednice DU Središče ob Dravi, gospe Zdenke Slavič, v njen čarobni vrtiček, kjer sta nas v objemu rož in svojih kulinarčnih dobrot sprejela s svojim možem. V večernem ambientu pod zvezdnatim nebom smo sproščeno zapele kar nekaj priljubljenih pesmi iz svojega železnega repertoarja. Gospodu Slaviču je posebej pri srcu tista: »Dere sen jaz mali bija«, pri kateri se nam je ob petju tudi on pridružil. Naših poletnih izletov pa s tem še ni bilo konec. Ob otvoritvi njihove prelepe vinske kleti, nas je v goste povabila naša članica, gospa Anka Šinko. Po ogledu dokumentarnega filma o Martinu Kojcu smo ponosno zapele v hiši, ki predstavlja bogato središče in slovensko dediščino.

Po poletnem navdušenju se je počasi pričelo poletje prevešati v koledarsko jesen. V začetku septembra smo končno dočakale prvi javni nastop, in sicer na Oljarni v Središču ob Dravi, kjer se s tradicionalno prireditvijo ob dnevu odprtih vrat predstavijo domačim in tujim gostom. Bila je topla sobota in tudi nam je bilo prijetno toplo pri srcih, ko smo končno stopile »na oder«.

Kmalu za tem nas je čakal nastop na Srečanju odraslih pevskih zborov in malih vokalnih skupin v Kulturnem domu Ormož pod organizacijskim vodstvom OI JSKD Ormož. Takšna srečanja so za nas zmeraj posebnega pomena, saj se predstavijo pevski zbori naših krajev. Letos je bilo srečanje namenjeno obuditi dejavnosti, izmenjavi mnenj in izkušenj in varnemu druženju. Zato ni bilo strokovno spremljano. Kljub temu smo čutile precejšnjo odgovornost lepo zapeti in korektno predstaviti pevsko dejavnost v središki občini. Po začetni nervozi in tonskih pripravah na nastop, dolgem prehodu po strmih stopnicah, iskanju očal, iskanju pevk ... smo se nato sprostile in srčno zapele pripravljene tri pesmi. Pri pesmi Beli cvet nas je ob brenkanju na kitarске strune spremljala Lea Rajh.

Prijetno vzdušje in hvaležnost, da je prireditev (končno) izvedena, smo prenesle tudi na poznejšo pogostitev nastopajočih, kjer je sledila vsesplošna analiza.

Naši letošnji načrti pa še niso zaključeni; ob zvokih domačih klopotcev smo se 1. oktobra napotile v ljubljanski Cankarjev dom, kjer smo nastopile na Festivalu za tretje življenjsko obdobje. Naše misli že segajo v naslednje koledarsko leto, ko bi si želeli

pripraviti koncert ob 25. obletnici delovanja pevskega zbora.

Naša pevska zgodba se nadaljuje. V svoj zborovski polkrog vabimo vse, ki ste že peli, ki si želite peti in se bogatiti z lepimi pesmimi, glasbo, v zabavnem vzdušju. Vabimo vas v naše resnično, središko omrežje, prežeto s pesmimi in z dobro voljo. Bodite skupaj z nami kot pevci ali pa kot poslušalci in iskreni, spoštljivi prijatelji.

Jože Rakuša, predsednik Društva upokojencev Središče ob Dravi

Upokojenci na letovanju

Vsako leto se člani Društva upokojencev Središče ob Dravi odpravimo na letovanje. Tudi na začetku letošnjega leta smo začeli načrtovati, kam, kdaj in kako bi se podali na naš tako težko pričakovani oddih. Z zaskrbljenostjo smo čakali, kaj nam bo prinesla epidemija novega koronavirusa, in se spraševali, ali bo letovanje sploh mogoče. Na srečo se je čez poletje stanje toliko izboljšalo, da smo se lahko podali proti morju.

Izbrana destinacija, kamor smo se podali z avtobusom in nato s trajektom, je bila letos Dalmacija, natančneje otok Korčula in še bolj natančno – mesto Vela Luka, ki ga najbolj poznamo po legendarnem pevcu Oliverju Dragojeviću. Po dolgi in zanimivi vožnji smo prispeli v kraj našega enotedenskega dopustovanja in občudovali biserno čisto morje.

Naše letovanje je bilo zelo pestro, vsak dan je bil drugačen in zelo zanimiv. Vsako jutro smo se najprej zbrali ob kavici na terasi hotela in »sprejeli plan dela« za ta dan.

Tako smo si v spremstvu vodiča lahko ogledali Korčulo in njene znamenitosti. Ogledali smo si tudi znamenitosti Vele Luke in obiskali grob Oliverja Dragojevića. Imeli smo tudi kopalni dan na otoku Proizd. Zanimivo je bilo tudi na koncertu klape Ošijak, ki je v preteklosti sodelovala tudi z Oliverjem. Seveda pa smo veliko časa preživeli tudi ob druženju na plaži in plavanju.

V popoldanskih in večernih urah smo imeli razne športne aktivnosti in športna tekmovanja, pri katerih smo sodelovali skupaj z ostalimi gosti hotela: kegljanje, pikado, košarka, olimpijada in plesi. Kljub upokojenskim letom so bili člani našega društva na tekmovanjih zelo uspešni, saj so domov prinesli zajeten kup odlikovanj vseh barv. Tudi gledalci smo uživali v njihovih športnih igrah, bili smo glasni navijači in se ob tem včasih tudi od srca nasmejali.

V dobri in veseli družbi je ob prelepem morju in vremenu teden hitro minil. Poslovili smo se od Korčule in sklenili, da se drugo leto spet podamo na naše že tradicionalno letovanje.

Alenka Horvat

Uspešna kegljaška sezona srediških kegljačev

Po skoraj enoletnem premoru zaradi covid-19 smo v mesecu maju pričeli s tekmovanjem v kegljanju v medobčinski ligi, ki smo jo zaključili v Središču konec avgusta s podelitvijo pokalov za najboljše ekipe. Naša moška ekipa je ekipno osvojila 1. mesto, prav tako pa so bili med posamezniki v ligi prvi trije tekmovalci iz našega društva. Ženska ekipa je osvojila 5. mesto, saj smo imeli v ekipi nekaj zdravstvenih težav.

Na razpis PZDU Ptuj – Spodnje Podravje o organizaciji Pokrajinskih športnih iger v kegljanju se je prijavilo tudi naše društvo. Komisija PZDU Ptuj nam je zaupala organizacijo, ki pa je bila zaradi zdravstvenih razmer izredno težavna, vendar je potekalo vse pod nadzorom z upoštevanjem vseh NIJZ-predpisov. Tekmovanje je potekalo 1. julija s 16 moškimi in 15 ženskimi ekipami. Tudi tukaj smo bili z rezultati zadovoljni, osvojili smo 3. mesto pri moških in 2. mesto med ženskimi ekipami.

Za odlično organizacijo športnih iger smo dobili pri Pokrajinski zvezi posebno pohvalo.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam materialno pomagali pri izvedbi tekmovanja. To so: Občina Središče ob Dravi, Jeruzalem Ormož SAT, d. o. o., Oljarna Središče, Pivnica Folk Središče, B-bar Središče, Izdelovanje kovinskih izdelkov, Robert Jakl, s. p., Frizerski salon Sandra, Frizerski salon Moni, gospa Romana Ozmec, naši Mariji Šalamun pa hvala za vse sladke dobrote.

Udeležili smo se še nekaterih pokalnih tekmovanj v Ivanjkevcih, Miklavžu in Ormožu. Tudi v pikadu smo se udeležili dveh tekmovanj.

Upamo, da bodo drugo leto tekmovanja potekala v bolj prijetnih družjenih brez strahu pred okužbo. Vsi smo težko pričakovali dan, ko se bomo po dolgem času spet srečali. Epidemija nam je onemogočila naša druženja, ki smo jih v dolгих letih delovanja sprejeli kot nekaj samoumevnega in med seboj spletli prijateljstva. Upam, da se bo to druženje nadaljevalo tudi v prihodnosti.

Katja Volgemut

Bogata jesen v vrtcu

V začetku vrčevskega leta je vsako leto zelo pestro. Tako kot se pričara nešteto lepo obarvanih listkov na drevesih, tako se v naših igralnicah pričara veliko pisano obarvanih otroških ličk. Že takoj v začetku smo imeli veliko dela, spoznali smo naravo v vsej njeni raznolikosti in posebnostih. Spoznali in ogledali smo si polje, sadovnjak, vrt, brajde. Naučili smo se, kje rastejo kateri pridelki, kakšni so in zakaj jih uporabljamo. Otroci iz skupine Pedenjped so se urili v izkoščičenju buč na tradicionalen način kar na njivi.

Iz pridelkov, ki nam jih podari jesen in ki smo jih spoznali, smo nato naredili tudi razstavo pred občinsko stavbo. Skupini Pedenjped in Radovedne bučke sta si ogledali Oljarno Središče ob Dravi, kjer so si ogledali film o predelavi bučnic, spoznali pridelavo bučnega olja, na koncu pa so imeli možnost olje poskusiti tudi v različnih jedeh.

Nekega dne nam je v igralnice veter zapihal pismo, ki nam ga je poslala tetka Jesen, v njem nam je zadala različne naloge, ki smo jih pridno rešili. Ko pa nas je na prvi jesenski dan tudi obiskala, smo ji z veseljem pokazali vse naše znanje, ki smo se ga v tem mesecu naučili o njej. A veste, kdo je ta, ki vam jeseni razmrši lase? Ja, tetka Jesen vam pihne veter v lase, da vas malo požgečka.

Izpeljali smo tudi Množični tek za otroke v sklopu projekta »Začni mlad, tekni pošteno«, ki ga organizira Atletska zveza Slovenije.

Odpravili pa smo se tudi na daljši pohod v sklopu projekta Mali sonček.

Z nestrpnostjo pa pričakujemo tudi zaključek obnovenih del okrog vrtca, saj bo okrog vrtca na novo tlakovana pot.

Matjaž Hanželič, Nataša Zorec, Samo Žerjav – koordinatorji zaključne prireditve

Zaključna prireditev – To smo mi

Ob koncu šolskega leta 2020/2021 smo izvedli zaključno prireditev naše šole z naslovom **To smo mi**, ki sta jo povezovala Žana in Luka. Zaradi razmer je tokrat potekala v šolski telovadnici, prisostvovali pa so ji učenci in zaposleni na šoli.

Uvodni del prireditve je bil namenjen počastitvi državnega praznika. Letos je bilo še posebej slovesno, saj smo obeležili 30. obletnico naše skupne odločitve, da bomo stopili na samostojno pot. Naša država je šla od leta 1991 do danes skozi težke preizkušnje, a lahko rečemo, da nam je uspelo. Danes nas po svetu poznajo po lepi naravi, odličnih športnikih, bogati kulturi, majhnosti in srčnosti.

V drugem delu prireditve nas je nagovorila ravnateljica mag. Jasna Munda, ki je našela tudi najvidnejše

uspehe na naši šoli v minulem šolskem letu. S svetovalno delavko Nino Kostrič sta učencem podelili tudi priznanja. Nagovoril nas je tudi poseben gost na prireditvi, župan Jurij Borko.

Sledil je zabavni del prireditve, v katerem so nastopali učenci po razredih. Najmlajši učenci so nam zaplesali čokoladni ples, drugošolci so pokazali, da je ples tudi telovadba, tretješolci pa niso mogli skriti svojega navdušenja nad Minioni. Nogomet in ples sta dejavnosti, ki vseskozi spremljata naše četrtošolce, in to je bilo vidno tudi v njihovi predstavitvi. Učenci petega

razreda so nas s plesom povabili na morje, šestošolci pa so nas spomnili na to, da je smeh pol zdravja. Nekaj najboljših šal o šoli so nam zaupali sedmošolci, osmošolci pa so zaposlili naše možgane z zabavnim šolskim kvizom.

Prireditev so z domoljubnimi pesmimi popestrili razredni šolski zbori pod vodstvom učitelja Tomaža S. Ivana in Matic z recitacijo.

S tem smo zaključili še eno šolsko leto, tokrat precej drugačno kot po navadi, a vendar uspešno. Nasmejani smo pomahali šoli v slovo in se podali počitniškim dogodivščinam naproti.

Tomaž S. Ivan, učitelj glasbene umetnosti in zborovodja

Projekt Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo, finale 7. sezone

OŠ Središče ob Dravi je tudi v šolskem letu 2020/2021 zelo uspešno sodelovala v projektu Radia Ptuj z naslovom Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo. V finale 7. sezone, ki je potekal v Sakušaku pri Puhovem muzeju, se je (tako kot lansko 6. sezono) zopet uvrstila naša učenka Zala Novak s pesmijo Pet poljubov, ki jo je v originalu pela Simona Weiss. V kratkem intervjuju za Sredico je povedala, da se je na nastop med počitnicami samostojno pripravljala tako, da je pesem vsak dan poslušala in vadila petje ob glasbeni spremljavi. Nastopa se je zelo veselila in sama prireditev ji je bila zelo všeč. Pred nastopom je

bila malo zaskrbljena, toda misli, da je bilo to zanjo le dobro. Tekmovalcem predlaga, da se na pevske nastope dobro pripravijo. Povedala je, da so na prireditvi zanjo navijali mama, ata in sestrčna. Na prireditvi se je zopet srečala s svojo lansko prijateljico in spoznala tudi nove prijateljice. Zala meni, da je za zmago na tem pevskem tekmovanju potrebno to, da pesem odpoješ perfektno, ali pa to, da napišeš svojo lastno pesem.

Zali Novak za nastop v finalu pevskega tekmovanja iz srca čestitamo!

Polfinale

Finale

Nataša Zorec, multiplikatorica POŠ

Galaksija počitničarija

V času poletnih počitnic smo na Osnovni šoli Središče ob Dravi v sklopu projekta Popestrimo šolo (POŠ) organizirali počitniške dejavnosti za učence naše šole. Aktivnosti so potekale od 28. junija do 5. julija in od 23. do 26. avgusta med 8. in 13. uro. V tem času smo spoznavali in počeli veliko zanimivih reči.

Svoje ročne spretnosti smo urili ob risanju, barvanju, izdelavi ananasov in rož iz storžev, hobotnice iz papirnatih krožnikov in volne, živali iz sladolednih palčk in kolaž papirja, ob poslikavi panjskih končnic ipd.

Prav posebno je bilo, da sta nas obiskala čebelarja Franček Štampar in Aleš Plohl. Predstavila sta nam delo čebelarja, pomen čebel za naravo in človeka, čebelarjenje nekoč in danes, bivališče in razvoj čebel, pomen matice, trota v čebelji družini, kaj čebele potrebujejo za življenje, s čim se hranijo, pripravo hrane za čebele, posledice čebeljega pika in prvo pomoč, zakaj čebelarji prevažajo čebele, pripomočke in opremo pri čebelarjenju, kako čebele naredijo med, vrste medu, čebelje pridelke in njihovo uporabo, čebelje izdelke ipd.

Učenci so poprijeli tudi za kuhalnico. Spekli smo odlično medeno potico, mehke medenjake in slastne palačinke. Sodelovali so tudi pri dnevni pripravi malic za svoje trebuščke.

V ponedeljek, 5. 7. 2021, smo se odpravili na izlet na kmetijo **Zelišča Kolarič**. Ogledali smo si velik zeliščni park, poln cvetočih in medovitih rastlin. Na sprehodu po prijetno urejeni potki smo izvedeli marsikaj o zdravih rastlinah in njihovi uporabi. V Čajnici, kakor zemljanki rečejo domačini, smo se pogreli s čajem.

Učenci so si izdelali tudi piščalko iz naravnih materialov.

Ob vseh omenjenih aktivnostih pa smo imeli tudi čas za sprehode in igranje v naravi, obdelovanje šolskih cvetličnih in zelenjavnih gredic, igranje socialnih in družabnih iger ipd.

Bilo je počitniško, družabno, zabavno, razigrano, sproščeno, zanimivo, pestro, kreativno, inovativno in hkrati poučno.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

“Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.”

Tadeja Plavec, učiteljica 1. razreda

Prvi šolski dan

Prvi šolski dan je nekaj posebnega, vsak ga doživlja po svoje, ker je vsak otrok svet zase, kot pravi Pavčkova pesem. Za prvošolčke je ta trenutek »velik skok« iz otroških brezskrbnih in razigranih dni v obdobje določene mere odgovornosti ter učenja za življenje. Prvi šolski dan je dan, ko te na šolskem pragu pozdravi otroška radovednost, učiteljica zasipa s prijaznostjo ter toplino, ki dajeta otrokom občutek varnosti, sošolci pa te pričakajo z nasmehi in velikimi močnimi objemi.

Po dolgih poletnih počitnicah je le prišel težko pričakovani dan, na katerega so se starši in otroci pripravljali že nekaj časa. Starši mogoče z malo manjšim navdušenjem kot otroci, saj so vedeli, da to ne bo prelomnica samo za otroke, ampak bo tudi velika sprememba za njih – starše. Skupaj so nakupovali

šolsko torbo, zvezke ter ostale potrebščine. Poslovil se je zadnji avgustovski dan, učenci pa so se prebudili v čudovit, sončen prvi september.

Učence in starše je v lepo urejeni šolski jedilnici najprej nagovorila gospa ravnateljica Jasna Munda, nato sta bili predstavljeni učiteljica in vzgojiteljica, ki jih bosta poučevali, kasneje pa jim je nekaj spodbudnih besed namenil tudi župan Jurij Borko. Učenci četrtega razreda so, tako kot vsako leto, tudi letos prvošolčkom pripravili majhno presenečenje. Pod mentorstvom vzgojiteljice Violete Petek so najprej deklamirali, kasneje pa odigrali gledališko igrico na temo šole. Sledil je simboličen »skok čez vrv« vsakega otroka posebej, ki je na ta način uradno postal prvošolček. Ob preskoku jim je najprej čestitala razredničarka, nato ravnateljica, ki jim je podarila rutico, župan pa jih je nagradil z majhnim darilcem – s knjigo. Po končani slovesnosti se je 15 prvošolčkov skupaj z učiteljico in vzgojiteljico odpravilo v razred, kjer so za starše

pripravili majhno presenečenje – deklamacijo, staršem pa je nekaj besed namenila tudi socialna delavka.

Prvošolčki so svoj najpomembnejši dan zaključili z igro na številnih šolskih igralih, kjer so jim lička obarvali sončni žarki, sladko presenečenje pa je poskrbelo za še slajši konec dneva.

Špela Majcen Sok

Kjer je trava bolj zelena

Končno je prišel ponedeljek, 23. 8. 2021, in moja pot v "zeleno deželo", na Irsko. V sklopu projekta Erasmus, ki poteka na naši šoli, se nas je 7 dijakov Srednje zdravstvene šole Murska Sobota odpravilo na tritedensko izmenjavo.

Že zgodaj zjutraj nas je pred šolo čakal kombi, ki nas je peljal na dunajsko letališče. Poslovili smo se od domačih, se spakirali v avto in gremo!

Imeli smo direkten let z Dunaja v Dublin, glavno mesto Irske, kjer smo tudi ostali prve tri dni. Ogledali smo si celo mesto, ves dan smo hodili naokrog in pregledali vsak kotiček: več muzejev, park, študije, kip Molly Malone, muzej glasbene skupine U2 ... Meni osebno je bil najbolj všeč obisk pivovarne Guinness. Na vrhu pivovarne smo si privoščili pivo z razgledom po celem Dublinu. Odpravili smo se tudi v tradicionalni irski "pub" – The Temple bar, kjer smo se podružili z domačini in tudi z drugimi turisti. V sredo smo spakirali svoje kovčke, odšli na železniško postajo in se odpravili v mesto, kjer smo živeli in delali skoraj tri tedne – Sligo. Sligo je obmorsko mesto na severu Irske. Živeli smo v predelu, imenovanem Strandhill, ki je tik ob morju. Občutki med triurno vožnjo z vlakom so bili mešani, po eni strani komaj čakaš, po drugi strani pa te je strah, saj ne ves, kakšna je družina, pri kateri boš živel, in kako ti bo všeč novi "dom."

In končno, prispeli smo! Na postaji v Sligu nas je že pričakala naša gostiteljica Maura. Že na prvi pogled smo videli, da je zelo simpatična in prijetna gospa. Pri njej smo živeli trije od nas. Ko smo v njen majhen avto komaj spravili svoje kovčke, smo se odpravili domov. Najprej smo se čudno gledali med sabo, saj tam vozijo po nasprotni strani ceste, a smo se privadili. Prispeli

smo, se razpakirali in odšli na večerjo, da smo bolje spoznali Maurino družino; moža Johna in sina Aronna, hčerki Nicole in Alano ter vnukca Archieja. Bilo smo presenečeni, kako prijazni ljudje so, kako toplo so v svoj dom sprejeli tri tujce. Naslednja dva tedna smo bili kot del njihove družine.

V Sligo nismo prišli na dopust. Tam smo delali tri dni na teden po 10 ur v domu upokoјencev z 48 prebivalci. Ko smo prestopili prag doma, smo bili navdušeni. Bil je izjemno lepo urejen in tudi ljudje in naši mentorji – delavci, ki so bili po večini tujci (Indijci in Filipinci), so bili zelo prijazni. Že navzven je bila stavba nekaj posebnega, saj je na strehi rasla trava in izgledalo je res lepo. Ko si stal v sobah stanovalcev, si imel prečudovit razgled na morje, točno takega kot v zelo znanem filmu The Notebook (beležnica). Varovanci tam živijo dokaj razkošno in temu primerna je tudi cena, nad katero smo bili šokirani, 1000 evrov na teden. Moramo pa se zavedati, da je to privatni dom in

da so na Irskem standardi precej višji. Ko smo zvečer prišli z dela in povečerjali z gostiteljsko družino, smo po navadi odšli na plažo in gledali sončni zahod ter opazovali surferje na velikih valovih.

Proste dni smo izkoristili za raziskovanje Sliga. Odšli smo na plažo Rosses Point, kjer smo se tudi kopali v ledenem morju, povzpeli smo se na manjšo goro Knocknarea, odšli do slapa Glencar, opazovali naravo – doline, hribe, manjše klife in pa travo (ki je res bolj zelena in čista kot pri nas), črede ovac, ki so se pasle po širokih travnikih, in še mnogo več. Zvečer pa smo se odpravili v kak pub in se podružili z domačini. En dan smo odšli tudi v znano Irsko mesto Galway.

In tako so naši trije tedni hitro minili. S težkim srcem smo spakirali, se poslovili od naših gostiteljev in se vrnili domov.

Zame je bila to nepozabna izkušnja, ki mi je prinesla veliko novega znanja in izkušenj. Najbolj so me navdušili domačini – vedno prijazni in odprti Irci. Prav vsak je pripravljen pomagati izgubljenemu tujcu z informacijami in nasmehom in le redko naletiš na kak mrk obraz ali nejevoljen odnos.

»Slán go fóill: Farewell for now«, do naslednjega snidenja, prelepa Irsko!

Živa Zupančič

Endurance 2021

Odlična fizična in psihična pripravljenost, povezanost, usklajenost, medsebojno spoštovanje, zaupanje, razumevanje ... To so bistvene značilnosti konja in njegovega jahača, ki jih zahtevajo dolge razdalje, raznolik, razgiban teren ter mnogi dražljaji okolice. Govorimo o konjeniški disciplini distančno jahanje ali endurance. Gre za razmeroma mlado, širši javnosti manj poznano disciplino, kjer skušata jahač in konj čim hitreje premagati več deset kilometrov dolgo progo, pri čemer ima pred vsemi ostalimi zahtevami prednost dobrobit konja. Ta mora biti upoštevana na vseh ravneh oskrbe konja, treninga, izbora opreme, prevoza in tekmovanj ter njihove organizacije.

Endurance v našem lokalnem okolju ni nekaj čisto novega. Dravska ravnica med Pušenci in Središčem ob Dravi je bila v soboto, 2. 10. 2021, že tretje leto zapored prizorišče tekmovanja v tej lepi disciplini. Trdno sodelovanje Konjeniškega kluba Endurance Pristop in Prleškega konjeniškega društva ter neutrudnih domačinov pod vodstvom Monike Kocuvan in Božidarja Borka je tokrat poleg organizacije odprtih tekem CEN A, CEN B in klubske tekme omogočilo tudi organizacijo državnega prvenstva pod okriljem Konjeniške zveze Slovenije.

Tekmovalci in njihovi konji so se pomerili v štirih kategorijah. Klubska tekma in odprta tekma CEN A sta

Državna prvakinja Monika Kocuvan s kobilom Assad (foto: Boris Pajek)

potekali na progi, dolgi 48 km, ki so jo jahači premagovali v dveh fazah oz. krogih, dolgih 24 km. Na progi dolžine 84 km, ki je bila razdeljena na dva kroga, dolga 24 km in en krog dolžine 35 km, sta potekala državno prvenstvo in odprta tekma CEN B.

Državni prvakinji sta postali domačinka Monika Kocuvan in kobilica Assad. S 84 km dolgo progo, z vsemi vmesnimi veterinarskimi pregledi in obveznimi počitki sta opravili v času 5 ur, 14 minut in 49 sekund. Svojo vrhunsko telesno pripravljenost sta potrdili še z nagrado »Best condition«. Za Moniko in njeno polnokrvno arabsko kobilico Assad to ni prvi letošnji uspeh, maja sta v avstrijskem mestu Eibiswald zmagali trening tekmo na 40 km, julija sta v mednarodni

konkurenci v Garčinu na Hrvaškem na progi, dolgi 63 km, dosegli 3. mesto.

Monika pa ni edina občanka, ki je sodelovala kot tekmovalka. Peto mesto na odprti tekmi CEN A, kjer je bila konkurenca največja, je s kobiljo Tiara osvojil Božidar Borko in tako opravil tekmovalno licenco. Tiara je predstavnik pasme angleški polnokrvni konj. Kljub mladostni muhavosti in z obvezno rdečo pentljo v repu je sobotno preizkušnjo opravila z odliko. To je bil zanjo šele drugi nastop, debitirala je maja letos na trening tekmi v Avstriji.

Sobotni dogodek ni bil le konjeniško tekmovanje, bil je priložnost za druženje, stik s konji, pridobivanje novih izkušenj, znanj in poznanstev ter posledično način za bogatitev in razvoj te konjeniške discipline na slovenskih tleh.

Špela Majcen Sok, Konjeniško društvo Središče ob Dravi

Počitnice na konju

To poletje smo se središki »kojari« odločili, da otrokom pripravimo prav posebne poletne počitnice. Za njih smo dvakrat tedensko pripravljali konjeniške delavnice. Vsak torek in petek smo se med 16. in 19. uro družili s konji. Vsakič smo najprej nekaj lepega ustvarili, npr. naše sanjske konjičke, konjičke iz nogavic, lovilce sanj in tako dalje. Spoznavali smo konje, opremo, ki jo konji potrebujejo, spoznali smo tudi kovača in ga opazovali pri delu. Za naše konjičke smo spekli tudi najboljše piškote, ki so jih kdaj jedli. Po ustvarjalnem delu pa je seveda sledilo jahanje, najbolj pričakovan del delavnic. Da smo pa imeli moč za jahanje, pa smo se seveda prej okrepčali z dobro malico.

Konje smo najprej dobro očistili in jih zasedlali, nato pa se odpravili v manežo, kjer smo zajahali. Vendar nismo samo jahali, včasih smo se tudi odpravili na izlet s kočijo. Da pa našim konjičkom ni bilo preveč vroče, smo jih po jahanju lepo stuširali in ohladili. Otroci so uživali, mi pa tudi, ko smo jih videli tako nasmejane.

Poseben poklon in zahvala predstavnikom TD Središče ob Dravi in PGD Obrež, ki so ves čas skrbeli za dobro počutje obiskovalcev, udeležencev in njihovih konj. Prireditve ne bi bilo mogoče izpeljati brez podpore lokalnih skupnosti, društev, lastnikov zemljišč, sponzorjev in donatorjev. Hvala!

VESNA ŽERJAV, dopolnilna dejavnost
na kmetiji

031 899 007

DOBRO. DOMAČE.

S ponijem na Vršič

Vsi ga poznate. Gorski preval Vršič. Najvišji slovenski prelaz s 1611 metri nadmorske višine. Ima 50 serpentin, od tega jih je 26 na trentarski strani ter 24 na kranjskogorski strani. Mi smo ubrali slednjo pot, in to ne z avtom, ne z motorjem, niti s cestnim kolesom. Na tekmo s časom iz centra Kranjske Gore do cilja na Vršiču smo se podali s starimi legendarnimi Rogovimi »poniji«.

Vse skupaj je potekalo v okviru dogodka Red Bull goni pony, ki je le eden izmed mnogih Red Bull dogodkov po vsem svetu. Ekipo DTV Partizan smo sestavljali: Matjaž, Žan, Miha, Denis in Domen. Tekmovalo je 1000 tekmovalcev. Pravila pred začetkom so bila jasna. Dobra pripravljenost, dobra volja ter star legendarni poni – brez prestav. Zmaga tisti, ki pride na Vršič prvi. Sliši se enostavno in bilo je – od centra mesta mimo jezera Jasna vse do table z napisom: »8% naklon«. No, tukaj se je ustavilo, vsaj zame, ko se je poni »razletel« že pred prvo serpentino. Ni mi preostalo drugega, kot da odstranim sedež, na katerem je bil nalepljen čip za merjenje časa ter tečem oziroma pešačim na vrh Vršiča. Ostalim fantom so poniji zdržali vse do cilja. Premagati vse serpentine, brez da bi stopil na tla, je skoraj nemogoče. »Ponek« ni bil izdelan za namene kolesarjenja na Vršič, zato je bilo občasno potiskanje tega legendarnega kolesa na vrh skorajda neizogibno. Kakorkoli, na koncu smo vsi uspeli premagati Vršič. Izmed nas je najhitreje v cilj prišel Denis s časom 1:17:13, slabo minuto za njim je v cilj prikolesaril Žan. Miha in Matjaž sta ciljno črto prečkala s časom 1:32:55. 4 minute za njima sem v cilj, s sedežem v rokah, pritekel sam. Po neprespani noči zaradi neuspeha s svojim ponijem sem si zjutraj sposodil

kolegov poni, vklopil štoparico ter še enkrat premagal Vršič, in sicer s časom 1:22:00.

Kot zanimivost naj omenim, da je zmagovalec te tekme (gre za vrhunskega gorskega tekača) v cilj prišel v 39 minutah, kar je po mojem mnenju »nečloveško«. Nekoliko bolj kot vzpon je bil zanimiv spust, kjer so bili poniji na tehnični preizkušnji, predvsem zavore, ki so nam jih med samim spustom ohlajali gasilci z vodnimi cevmi.

Celotna naša ekipa je varno prikolesarila v dolino, razen mene seveda, ki sem se raje peljal z avtom, kot pa tekel še v »grabo«. Celo pot domov smo strnjevali misli o super preživetem dnevu. Vzpon ter spust na Vršič smo ujeli tudi s kamero, zato vabljeni k ogledu videa na mojem YouTube kanalu.

Naslednje leto se vsekakor vrnemo v Kranjsko Goro in znova poženemo hudiča na vrh Vršiča. Za vse vas pa – »zrihtajte« si ponija, natrenirajte mišice in se nam pridružite.

Lepo vabljeni!

Samo Žerjav

Na derbiju

Kmalu po ustanovitvi Nogometnega kluba Ormož v letu 1995 se je oblikovalo ostro, a vendar na »fair playu« zgrajeno rivalstvo med modrimi in zelenimi in kaj kmalu so se oboji znašli v istem ligaškem tekmovanju. Medsebojna srečanja so postala stalnica. Natančne statistike ne vodi nihče, ampak spomnimo se bleščečih zmag, bledih remijev, s katerimi nihče ni bil zadovoljen, pa tudi nekaj bridkih porazov se je zvrstilo v vseh teh letih. Gledali smo in še gledamo Ormožane, ki igrajo za Središče, in »Srjance«, ki so igrali za Ormož. Bila so tudi obdobja brez derbijev – ko je bilo katero izmed moštev toliko uspešnejše, da je tekmovalo ligo višje od večnega tekmeca.

V soboto, 11. 9., je zopet napočil čas, da nogometna rivala na igrišču dokazeta, kdo je trenutni »gazda«.

Verjetno se bodo starejši gledalci spomnili derbija iz davnega junija leta 2002, ko se je na zadnji tekmi sredi Ormoža odločalo, katera ekipa napreduje v 3. slovensko nogometno ligo. Pred 700 gledalci sta zelene v višjo ligo popeljala Kolenc in Rajh. Vse ostalo je zgodovina.

No, da ne bomo preveč nostalgичni. Tokratni derbi je bil po dolgem času tisti »ta pravi«. Zbralo se je 300 gledalcev, kar je več kot na nekaterih tekmah 1. slovenske nogometne lige. Ekipi Ormoža in Središča veljata namreč za favorita za osvojeitev naslova prvaka v tej sezoni v 1. ligi MNZ Ptuj. Navijači Središča so se po stari navadi zbrali na desni – severni strani ormoškega stadiona in ni nas bilo malo! Nekateri so mahali z rumenimi zastavami, tulili v troblje, tolkli po

bobnu, paradirali z zelenimi šali, veliko je bilo tudi takih, ki so na videz mirno spremljali napeto srečanje, a obenem pridno grizli svoje nohte, obstajajo pa tudi ljudje, ki na derbi ne hodijo, češ: »To je meni ne potrebno, če bom sred Ormoža gledal, kak mo fasali.« Tudi prav. No, tokrat bi lahko prišli.

»Srjanci« so hitro povedli z rezultatom 0 : 3. Dvakrat je zadel Jakl, enkrat pa G. Borko. Ormožanom se je v drugem polčasu uspelo zbrati, zaigrali so na vse ali nič in dvakrat zadeli. Napetost je naraščala iz minute v minuto, vmes se je pokvaril še uradni semafor, bilo je tudi nekaj »smrtnih zicerjev« na obeh straneh, a piko na i je postavil P. Jaušovec v zadnji minuti tekme, kar je bil

dovolj dober razlog, da v »Sektorju C« prižgejo bakle. Vzklikanja »Ormož je za rokomet« tokrat ni bilo slišati, saj so Ormožani odigrali res dobro tekmo, srečanje bi se lahko končalo tudi v njihovo korist.

Naši člani so po tej bleščeči predstavi nadaljevali v zmagovalnem ritmu (5 zmag, 1 remi), tako da so jesenski del tekmovanja zaključili na zasluženem 1. mestu (16 točk). Glavna nasprotnika, Pragersko in Ormož, sta še vedno v igri, tako da res ne bomo delali prehitrih zaključkov, ki smo jih v preteklosti že marsikdaj.

Tokrat je zapis o naših mlajših selekcijah v ozadju, a naj bo jasno, da veliko pozornosti v klubu namenjajo tudi njim. Bojazen, da bo obdobje korone trajno zmanjšalo zanimanje za brcanje žoge, je bila vsaj v NK Središče, hvala bogu, odveč. Selekcije devet-, enajst-, trinajst- in petnajstletnikov so naša klubska srebrnina.

Srečno in na nove zmage!

ZUMBA V SREDIŠČU OB DRAVI

VSako SREDO OD 19.30 DO 20.30
V TELOVADNICI OŠ SREDIŠČE OB DRAVI

Začnemo v sredo, 13. 10.!

Pogoj za obisk vadbe je PCT.

DTV PARTIZAN

Rekreacija 2021/2022 se
prične v prvem tednu
novembra v telovadnici OŠ.

ROBERT JAKL s.p.
IZDELOVANJE KOVINSKIH IZDELKOV
Modrinjakova ulica 4
SI-2277 Središče ob Dravi
Tel: +386(0) 271 91 282
Fax: +386(0) 271 91 582
E-mail: jakl@siol.net

RAČUNOVODSTVO

LEKTORIRANJE
vseh vrst besedil

PREVAJANJE
(nemščina, angleščina)

Boštjan Kranjčec, s. p. | bostjan.kranjcec@gmail.com | 031 439 507

»Za vedno smo odgovorni za tisto, kar smo udomačili«

SOCIALIZACIJA IN PREVZGOJA PSOV

Ko imajo naše živali (predvsem psi) vedenjske težave, poslušajmo strokovnjake, ki živali ne bodo prevzgjali s podkupovanjem ali kaznovanjem, temveč nam bodo pomagali odkriti izvor težav. Le na tak način lahko težave trajno odpravimo. Predstavljamo dva načina, ki preverjeno delujeta in ju močno priporočamo.

PES NE POVZROČA TEŽAV, ON JIH DOŽIVLJA

(Petra Gjureč, Trust Technique Practitioner, 070 727 755)

Da, tudi živali izražajo občutke. Jasno. Vendar jih pogosto, žal, ne razumemo. Psi lajajo, uničujejo, lulajo, se zaganjajo ... ker se ne počutijo dovolj varne. In mi, da bi to rešili, pogosto posežemo po neprimernih vzgojnih ukrepih, s katerimi sicer dosežemo, da se žival umiri, v resnici pa jo "ubijemo". **Pes, ki se je vdal (nam se zdi, da nas zdaj končno uboga), ima v resnici še večjo težavo, kot jo je imel prej.** To lahko pomeni celo nevarno situacijo, saj nikoli ne vemo, kdaj mu bo prekipelo, kdaj ne bo zmogel več.

Preden ga "cuknete" oz. zategnete ovratnico, zavpijete, celo udarite ali brcnete, pomislite, kako se počuti. **Vprašajte se, zakaj to počne, kar počne.** Zagotovo se vam ne maščuje. Ne počne tega zato, ker bi bil zloben, neumen. Ja, **neposlušen je, ker je nerazumljen.** Tak je zato, ker tega ne zna povedati drugače. Že ko boste to ozavestili, boste lažje z razumevanjem in s sočutjem pristopili k reševanju težave.

Živali jasno izražajo občutke, vendar jih pogosto ne razumemo. Namesto hitrih rešitev zgradimo najprej temelj: odnos, kjer nam bo pes popolnoma zaupal, saj ga bomo le tako lahko vodili čez izzive, s katerimi se srečuje.

Živali jasno izražajo občutke, vendar jih pogosto ne razumemo. Namesto hitrih rešitev zgradimo najprej temelj: odnos, kjer nam bo pes popolnoma zaupal, saj ga bomo le tako lahko vodili čez izzive, s katerimi se srečuje.

VEDENJSKE TEŽAVE PRI PSIH

(Peter Peterka, Training Without Conflict inštruktor, 051 242 700)

Prav gotovo ste že slišali kakšnega inštruktorja govoriti o "šolah po principu pozitivnega nagrajevanja psov" (s hrano) ali "šolah po principu korekcije (kaznovanja) psov." Ampak obstaja tretja pot.

Ko ste soočeni s psom, ki ima določene vedenjske težave, se delo z njim začne z vprašanjem: "Ali je vedenje genetsko programirano ali priučeno?" Zakaj je to pomembno? Ker se priučena vedenja lahko spremenijo, genetsko programirana pa ne. V

trenutku, ko boste razumeli genetske predispozicije vašega psa, bo življenje z njim postalo enostavnejše.

IGRA je način, s katerim se ustvari odnos, ki ga NIKOLI ne boste dosegli z nagrajevanjem s hrano ali z zategovanjem povodca. Ko vam to uspe, bodo vse aktivnosti z vašim psom postale nagrada sama po sebi. Vaš pes bo na vas gledal kot na življenjskega sopotnika, ne pa kot na "avtomat za hrano".

Vsakemu skrbniku psa najprej svetujem, da najde tisto nekaj, kar je **edinstveno samo za njega in njegovega psa.** Vsak pes je nekoliko drugačen, toda težko je najti psa, ki ne bi imel rad igre, če je le-ta naučena in igrana na pravilen način. Svetujem vam naslednje:

- **ne osredotočajte se na vedenje kot tako,**
- **osredotočite se na to, kdo in kaj je vaš pes, na nagone,** ki so mu dani po naravi,
- **povežite nagone in aktivnosti,** ki vam in vašemu psu dajejo skupni smoter.

In vzpostavili boste najlepšo in najresničnejšo vez s svojim psom kot še nikoli doslej!

AKCIJA STERILIZACIJ IN KASTRACIJ

20% popust pri ceni storitve

NA VSEH VETERINARSKIH AMBULANTAH v POMURJU in v MOŠKANJCIH

od 1. 9. do 31. 10. 2021

KAJ JE TO? Sterilizacija in kastracija sta operativna posega, ki ju opravi veterinar. Namen je **preprečiti razmnoževanje**, ki vodi v **nezaželena legla mladičev.**

PREDNOSTI: Sterilizacija in kastracija psa ali mačke sta pomembni za zdravje živali, pozitivno vplivata na vedenje živali, predvsem pa preprečujeta nepotrebno trpljenje.

- Ni več problema, kam z mladiči, saj **ZA VSE ŽIVALI NI DOVOLJ DOMOV.**
- Prepreči ali zmanjša se tveganje za bolezni (rak na maternici, jajčnikov, mlečni žlezi idr.).
- Manjše tveganje za spolno prenosljive bolezni (mačji aids, levkoza ...).
- Manj potepanja in pobegov (ni gonitve), posledično manj povoženih živali.
- Manj markiranja, tuljenja in drugih nezaželenih vedenj.
- Bolj umirjeni in vodljivi, lažji za vzgojo.
- Mačke še zmeraj lovijo miši.

DOLŽNOST! Dolžnost lastnikov živali je, da preprečijo nekontrolirano razmnoževanje: "Skrbnik hišnih živali mora z zagotovitvijo osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali." (11. člen Zakona o zaščiti živali)

POMOČ: Če se vaše mačke ne pustijo prijeti, nas pokličite na 070/879-212.

POZOR! Mačko pripeljite v prenosni kletki, da vam ne pobegne! Takih primerov je veliko! Če nimate prenosne kletke, si jo sposodite ali nas pokličite: 070/879-212.

ZA STERILIZACIJO/KASTRACIJO VAŠE ŽIVALI POKLIČITE NA NAJBLIŽJO VETERINARSKO POSTAJO.

KUPON ODREŽITE, IZPOLNITE IN PRINESITE S SEBOJ NA POSTAJO.

Za vedno smo odgovorni za tisto, kar smo udomačili!

(IZVOD ZA DRUŠTVO)

PODATKI O LASTNIKU ŽIVALI (Vpišite.):

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Občina: _____

Tel. št./e-naslov: _____

Pes (Vpiši število pri posameznem spolu.): Ž: _____ M: _____

Mačka (Vpiši število pri posameznem spolu.): Ž: _____ M: _____

POMEMBNO!

Z enim kuponom lahko popust uveljavite za več živali.

Pred sterilizacijo oz. kastracijo mora biti vaša žival zdrava in razglistena!

Po zaključku akcije bomo izžrebali 5 nagrajencev, ki jim bomo podelili nagrade!

(IZVOD ZA VETERINARSKO POSTAJO)

AKCIJA S/K 2020/II.

Samo Žerjav

Ne pozabite na BON21

V lanske septembrski izdaji Sredice je tekla beseda tudi o bonih oziroma vavčerjih, ki smo jih prejeli vsi polnoletni državljani; podali smo nekaj nasvetov, namigov, idej – upam, da ste jih izkoristili. Ne zgodi se kar tako, da ti država »podari« 200 evrov.

Leto 2021 je prineslo še eno precej posrečeno vladno odločitev, ki sliši na ime BON21, je pa možnost njegove uporabe bistveno širša kot pri prvih bonih. 100 evrov za odraslega državljana in 50 evrov za mladoletnega je tista cifra, ki nam omogoča uživanje v turističnih, gostinskih, športnih ali pa kulturnih prireditvah.

Tokrat smo izbrali tri slovenska mesta iz vzhodnega dela države, ki imajo dovolj bogato ponudbo kulture, kulinarike, doživetij in prenočitvenih kapacitet, da si

zaslužijo naš in vaš obisk še to jesen! Podajamo vam nekaj osnovnih informacij, za vse ostalo pa pobrsajte po spletu.

1. Rogaška Slatina

Eno starejših slovenskih zdraviliških mest, ki je bližje, kot si mislimo, se ponaša z odlično izbiro hotelov, večinoma se nahajajo v samem centru mesta, ki ga mnogi označujejo za enega lepših pri nas. V Rogaški Slatini se zadnja leta vsakodnevno sliši ruščina, a veseli so tudi domačih gostov. Namig: ne pretiravajte z donatom.

2. Velenje

»Veleje«, center Šaleške doline, je mlado mesto, tako po izgledu kot tudi po mladostnem utripu. Zadnje čase veliko stavi na Velenjsko jezero, ki bo v jesenskem

Zdraviliški trg v Rogaški Slatini

Muzej premogovništva v Velenju

času že premrzlo za kopanje, a ponujajo številne druge aktivnosti; ponašajo se z lepim gradom, ne zamudite pa pogledati tudi v velenjski rudnik, kjer podoživite svet knapov, ki počasi izginja.

3. Sevnica

Ja, res je, s Sevnice je doma Melanija Trump, ampak to še zdaleč ni vse, kar mesto ob spodnji Savi ponuja. Bitke s Krškimi in Brežicami za prestolnico Posavja ji ni uspelo dobiti, ampak nič hudega. Sevnški grad je eden lepše ohranjenih na Slovenskem, kulinarčno-vinskih doživetij pa se grejo na obeh straneh reke – na dolenski s cvičkom in na štajerski z modro frankinjo.

Za konec pa: BON21 je možno porabiti tudi pri domačih ponudnikih!

Grad v Sevnici

Računovodski servis KSENJA

Ksenja Sever s.p.
Ljutomerska cesta 30
2270 Ormož
Tel.: 041 911 234

ksenja.sever3@gmail.com

SVETOVNI MESEC BOJA PROTI RAKU DOJK

Rožnati oktober

Pravočasno odkrivanje pomeni bistveno
boljše možnosti za uspešno ozdravitev.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

ATBiro

ATBiro, projektiranje in inženiring, Boštjan ZOREC, s.p., Godeninci 2/a, SI-2277 SREDIŠČE OB DRAVI,
tel: 031/379-485; www.atbiro-projektiranje.si; atbiro.projektiranje@gmail.com

IZDELAVA VSEH VRST PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA NOVOGRADNJE, PRIZIDAVE, NADZIDAVE, RUŠITVE IN LEGALIZACIJE VSEH VRST OBJEKTOV.

Pokličite nas, pošljite povpraševanje na elektronski naslov ali pa obiščite našo spletno stran in se prepričajte o naših referencah s področja izdelave vseh vrst projektne dokumentacije.

Kvalitetno in hitro izdelamo vse vrste projektne dokumentacije, izvajamo gradbeni nadzor, ter NE ZARAČUNAVAMO dodatnih svetovalnih storitev, glede arhitekturne zasnove oz. ostalih primerov svetovanja.

GRADBENI CENTER

WWW.SEJATEH.SI

Vse za gradnjo, obnovo in dom.
Od temelja do strehe.
V ponudbi imamo tudi materiale za
vodovod, ogrevanje in elektriko.

051 250 318

trgovina@sejateh.si

Delovni čas: ponedeljek-petek: 7:00 – 17:00, sobota: 7:00 – 12:00

FOTOGRAFSKE STORITVE

Nudim fotografiranje za osebne dokumente, poroko, krst, portretna fotografija, fotografiranje v naravi ter razna druga tematska fotografiranja.

Kontakt: 041-639-668
FB: klavdijavrukphotography@gmail.com

Klavdija Vruk s.p.

NAGRADNA IGRA SUDOKU

Pred vami sta dve mreži sudoku. Prvi sudoku je lažji (levi), drugi pa težji (desni). Nekateri ga že dolgo poznate in igrate, drugi pa imate sedaj priložnost spoznati logično uganko, imenovano sudoku.

		3			6		1	4
7		9		3	1		6	2
		2		4		8		
	1	6		5			7	
2	5			1		9		
9				8			4	
	2			9	8		5	7
8	7	5			3	4	2	
3						6		

			1			2		
7	4				6		3	
2				6		9		
3	9			7	2	4		
1	8			4		5		
5		7						8
		8			7		4	
4	1							

Pravila igre

Prazna polja v danem kvadratu izpolnite s števkami od 1 do 9 tako, da bo v vsaki vrstici, v vsakem stolpcu in vsakem manjšem kvadratu 3 x 3, omejenem z debelejšimi črtami (torej poudarjeno področje velikosti 3 x 3), vsaka izmed števil od 1 do 9 nastopala natanko enkrat.

To pomeni, da mora vsaka vrstica, stolpec in vsako izmed področij, velikosti 3 x 3, vsebovati števila 1–9 (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9).

Nagradno žrebanje

Pravilno rešena sudokuja prineseta izžrebancema naslednji nagradi:

- za lažji sudoku (Sudoku 1): **nedeljsko kosilo za eno osebo v restavraciji in pivnici Folk v Središču ob Dravi,**
- za težji sudoku (Sudoku 2): **nedeljsko kosilo za dve osebi v restavraciji in pivnici Folk v Središču ob Dravi.**

Prislužite si jo tako, da pravilno izpolnjen nagradni sudoku izrežete ali prepisete in posredujete na naslov **Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, pripis Glasilo – sudoku, 2277 Središče ob Dravi** ali pošljete v elektronski obliki na naslov: **urednistvo.sredica@gmail.com**, in sicer do **5. 12.**

Izmed vseh pošiljateljev bomo izžrebali dobitnika obeh nagrad in ju objavili v prihodnji številki glasila, ko bomo dodali tudi rešitve tokratnih sudokujev. Pošljete lahko rešitev tudi samo za en sudoku, pogoj za sodelovanje v nagradnem žrebanju nista oba pravilno izpolnjena sudokuja, zadostuje že ena pravilna rešitev enega ali drugega sudokuja.

Želimo vam veliko sreče in zabave pri reševanju.

Sudoku je priljubljena logična igra. Ime izhaja iz japonskega »**Su**ji Wa**Doku**shin Ni Kagiru«, kar se prevede kot »števke morajo biti edine« ali »števke se morajo pojaviti le enkrat«. Naslov križanke si je izmislil Kaji Maki, igra pa je bila na Japonskem prvič predstavljena v reviji Monthly Nikolist, aprila 1984. Kasneje so jo skrajšano preimenovali v sudoku. Igra sicer ne izvira iz Japonske – prvič je bila objavljena leta 1979 v ameriški ugankarski reviji pod imenom »Number Place« (»Številčni prostor«), sestavil pa jo je takrat upokojeni arhitekt Howard Garns. Pravi udar popularnosti pa je prišel šele leta 2005, ko se je sudoku razširil po celem svetu in postal množično priljubljen.

NAGRADNA KRIŽANKA

Več kot fer. HOFER.

				AVTOR: JOŽEK	MRKEV, MRKVA	AMERIŠKI INDIJANEC	GRŠKA ČRKA	SLOVENSKI PISATELJ INGOLIČ	SODOBNIK ILIROV	PESNIŠKA FIGURA	SOGLASNIKA V LATI
				PUŠČAVSKI RIS Z VELIKIMI UHLJI							
				NASPROTNIK V RAZPRAVI, DISKUSIJ							
				RADIJ			SPODNJI DEL PROSTORA				DRŽAVNA BLAGAJNA, ERARIUM
				REKA V ŠPANJI			KONEC LADJE				
TEŽJE BESEDE: ACAR, ERENER, ROTT, SAAR, VIAR	RAČUNSKA UGOTOVITEV IZDATKOV, STROŠKOV	MENIH SKUPNOSTI FILIPA NERUA	POMOL			RAJKO NAHTIGAL			ORANJE		
			METALNO OROŽJE J. AMER. INDIJANCEV			NEPREDVIDLJIV POTEK ŽIVLJENJA			SLEPAR, FAKIN		
	SNUBEC (NAREČNO)							SAMOSTANSKI BRAT			
NAPREDEK							REKA V NEMČIJI				
							MERILNA NAPRAVA NA PUŠKI				
KOST V NOSU					SL. SLIKAR (SILVESTER)					MESTNA ČETRT	NEVARNA PADAVINA
					SMUČ. CENTER NA ŠVEDSKEM						
TRAVA DRUGE KOŠNJE					PREVRETEK, ZVAREK						
					PEKOČA ZAČIMBA						
SETA OBLAK			IRHARSKA OBRAT								
			ITALIJAN. BEGUNEC								
TURŠKA PEVKA (SERTAB, EVROSONG 2003)						AM. VESOLIČEK			ANTON ČEHOV		
						ZNANSTVENA PANOGA			POLITIKA POPUŠČANJA NAPETOSTI		
SAMOTEŽNI VOZIČEK					ODDELEK LADJEVIA ALI LETAL						
					RIMSKI BOG LJUBEZNI						
SL. FILOZOF, TEOLOG (JANEZ)							ZAKOVICA				BARVA KOŽE, POLT
ELEMENT NAD ŠTEDILNIKOM							KRAJ NA HRV. OTOKU CRESU				
DELNI ZLOM					MESTO IN REKA NA BAVARSKEM					FIGURA, PODOBA	HRVAŠKO LETOVIŠČE V ISTRI
					VRSTA STROČNICE						
ANTON NOSAN			MARSOV SATELIT					SLOVENSKI IGRALEC RANER			
			KAZALNI ZAIMIEK					TELUR			
LIK, KI IMA PET KOTOV											
TURŠKI IGRALEC (NUMAN, »ZVEZA KEBAB«)					OKROGLA ŽENSKA ALI MOŠKA ČEPICA						

Rešitev križanke (geslo iz osenčenih polj) prepišite na dopisnico in jo pošljite do 5. 12. 2021 na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali pošljete geslo po elektronski pošti na: urednistvo.sredica@gmail.com. Srečni izžrebanec prejme darilni bon trgovine Hofer.

DOBITNIK NAGRADE ZA KRIŽANKO IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vsem reševalcem križanke, ki so poslali pravilno geslo (Trgovina Lidl Ormož) iz prve letošnje številke Sredice, se zahvaljujemo za sodelovanje. Izžrebana dobitnica nagrade je **Hilda Kociper**. Nagrajenka prejme darilni bon trgovine Lidl. Nagrajenka bo o nagradi obveščena pisno po pošti najkasneje v enem tednu po izdaji glasila.